

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kahden audiovisuaalisen kulttuurin alalla toimivan viraston, Kansallisen audiovisuaalisen arkiston ja Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen yhdistämistä yhdeksi virastoksi, jonka nimi olisi Kansallinen audiovisuaalinen instituutti.

Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta annetun lain uusi nimi olisi laki Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista. Lakiin lisätäisiin Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen toimialaa, tehtäviä sekä kuvaohjelma- luokittelijarekisteriä ja luokitteluohjelmistoa koskevat säännökset. Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annettu laki.

Laissa säädettäisiin, että elokuvien ja televisio- ja radio-ohjelmien säilyttämistä ja niihin liittyvää tutkimusta sekä kuvaohjelmien tarjoamisen valvontaa ja mediakasvatuksen edistämistä varten on Kansallinen audiovisuaalinen instituutti, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen. Instituutin toimiala ja tehtävät vastaisivat nykyisiä Kansallisen audiovisuaalisen arkiston ja Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen toimialoja ja tehtäviä.

Kansallisen audiovisuaalisen arkiston henkilöstö jatkaisi Kansallisen audiovisuaalisen

instituutin henkilöstönä. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen henkilöstö siirtyisi instituutin henkilöstöksi.

Yhteistyön edistämiseksi toimialalla laissa säädettäisiin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin neuvottelukunnasta. Kansallisen audiovisuaalisen arkiston johtokunnasta luovutettiin.

Laissa olisi lisäksi instituutin johtajaa, kuvaohjelmalain mukaisten asioiden ratkaisemista, organisaatiota, henkilöstöä, virkoja ja hallintoa koskevat asetuksenantovaltuudet. Laissa olisivat myös tarvittavat viittaussäännökset sekä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen asioita ja henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset.

Esityksessä ehdotetaan myös teknisluonteisia muutoksia muihin lakeihin. Näissä laeissa olevat viittaukset yhdistettäviin virastoihin korvattaisiin viittauksella uuteen Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin.

Virastojen yhdistäminen tulee ottaa huomioon toimintamenomomenttijaottelussa valtion vuoden 2014 talousarviossa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 JOHDANTO.....	4
2 NYKYTILA.....	5
2.1 Lainsäädäntö.....	5
Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä (1433/2007).....	5
Laki Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta (1434/2007).....	5
Kuvaohjelmanlaki (710/2011).....	5
Laki Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta (711/2010).....	6
2.2 Käytäntö.....	6
Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toiminta.....	6
Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen toiminta.....	7
2.3 Vertailu muihin pohjoismaihin.....	8
Islanti.....	8
Norja.....	8
Ruotsi.....	8
Tanska.....	9
2.4 Nykytilan arviointi.....	9
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	9
3.1 Tavoitteet.....	9
3.2 Keskeiset ehdotukset.....	10
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	10
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	10
Vaikutukset valtion talouteen.....	10
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	11
4.3 Vaikutukset virastojen henkilöstöön.....	11
4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	11
5 ASIAN VALMISTELU.....	11
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	12
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	13
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	13
1.1 Laki Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista.....	13
1.2 Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain muuttamisesta.....	15
1.3 Laki kuvaohjelmanlain muuttamisesta.....	16
1.4 Laki tekijänoikeuslain muuttamisesta.....	17
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET.....	17
3 VOIMAANTULO.....	17
LAKIEHDOTUKSET.....	19
1. Laki Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta annetun lain muuttamisesta.....	19
Laki Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista.....	19
2. Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain muuttamisesta.....	21
3. Laki kuvaohjelmanlain muuttamisesta.....	26
4. Laki tekijänoikeuslain muuttamisesta.....	31
5. Laki Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain kumoamisesta.....	33
LIITE 1.....	34
RINNAKKAISTEKSTIT.....	34

1. Laki Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta annetun lain muuttamisesta.....	34
Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista	34
2. Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain muuttamisesta	38
3. Laki kuvaohjelmalain muuttamisesta	48
4. Laki tekijänoikeuslain muuttamisesta	58
LIITE 2	60
Valtioneuvoston asetus Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista	60

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Esityksen tavoitteena on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan kokonaisuuden vahvistaminen ja virastokentän tiivistäminen.

Esitys liittyy kulttuuripolitiikan alalla audiovisuaalisen kulttuurin toimialaan. Kulttuuripolitiikan tavoitteena on edistää taidetta ja kulttuuria, luovaa toimintaa ja taloutta, kulttuurista moninaisuutta, kulttuurin ja tiedon saatavuutta ja saavutettavuutta sekä vaalia kulttuuriperintöä. Audiovisuaaliseen kulttuuriin kuuluvat muun muassa elokuvat, animaatio- ja peliteollisuus, televisiotoiminta, mediataide ja muu audiovisuaalinen kulttuuri- ja sisällöntuotanto jakelukanavista tai tallennuslustoista riippumatta sekä mediakasvatus ja medialukutaito.

Audiovisuaalisen kulttuurin alueella opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudessa toimii kaksi virastoa. Lisäksi ministeriö vastaa yhden itsenäisen säätiön tulosohjauksesta. Virastot ovat Kansallinen audiovisuaalinen arkisto, jäljempänä *KAVA* ja Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus, jäljempänä *MEKU*. Esityksen mukaisesti nämä kaksi virastoa yhdistettäisiin yhdeksi Kansallinen audiovisuaalinen instituutti -nimiseksi virastoksi. Suomen elokuväsäätiö, jolle ministeriö on delegoinut kotimaisen elokuvan ja audiovisuaalisen tuotannon edistämistehtäviä, säilyisi edelleen itsenäisenä säätiönä.

KAVA on muisti- ja kulttuuriorganisaatio, joka ottaa vastaan, säilyttää ja edistää kotimaista elokuva-, televisio- ja radiokulttuuria ja -perintöä. *KAVA* muodostettiin vuonna 2008, kun sen edeltäjän, Suomen elokuva-arkiston toiminta laajeni käsittämään radio- ja televisio-ohjelmien tallentamisen ja arkistoinnin.

KAVA ottaa vastaan talletuksina ja hankkii kokoelmiinsa elokuvia ja televisio- ja radio-ohjelmia sekä niihin liittyvää esineistöä ja muuta aineistoa, tallentaa ja arkistoi televisio- ja radio-ohjelmia sekä entistää kokoelmissaan olevia aineistoja. *KAVA* edistää ja harjoittaa tutkimusta sekä tarjoaa toimialaansa liittyviä palveluja. Lisäksi *KAVA* edistää

toimialansa kulttuurin tuntemusta saattamalla elokuvia ja ohjelmia yleisön saataville kulttuuri-, koulutus- ja tutkimustarkoituksessa ja harjoittamalla niiden esitystoimintaa sekä asettamalla näytteille toimialansa aineistoja.

MEKU on mediakasvatus- ja valvontaviranomainen, joka toimii lasten ja nuorten kehityksen ja hyvinvoinnin turvaamiseksi mediaympäristössä. *MEKU* perustettiin vuonna 2012 Valtion elokuvatarkastamon tilalle. Samalla Suomessa luovuttiin kuvaohjelmien ennakkotarkastuksesta. Nykyisin ohjelmien ikärajojen luokittelun hoitavat pääosin *MEKU*n kouluttamat kuvaohjelmaluokittelijat. *MEKU*n toisena päätehtävänä on mediakasvatuksen ja medialukutaidon edistäminen ja koordinointi.

Virastojen yhdistämistä on aikaisemmin tarkasteltu kahdessa opetus- ja kulttuuriministeriön selvityksessä vuosina 2008 ja 2011.

Vuoden 2008 selvityksessä, *Kansallinen audiovisuaalinen arkisto – Valtion elokuva-tarkastamo (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:31)* arvioitiin virastojen yhteistyön tiivistämistä. Selvityksessä nostettiin esille yhteinen toimitilaratkaisu, yhteistyön tiivistäminen tukitehtävien osalta sekä mahdollisuudet ydintehtävien yhtenäistämiseen ja mediakasvatuksen vahvistamiseen Valtion elokuvatarkastamon uudistamisen kautta.

Vuoden 2011 selvityksessä, *Yhdessä enemmän - selvitys opetus- ja kulttuuriministeriön konserniohjauksesta ja -rakenteesta (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2011:6)* esitettiin *KAVAn* ja *MEKU*n yhdistämistä osana ministeriön konsernirakenteen kehittämistä.

Vuonna 2012 opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi audiovisuaalista kulttuuria digitaalisessa ympäristössä koskevat poliittiset linjat (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:31). Julkaisussa todetaan, että digitaalisuus luo erityisiä haasteita sekä *KAVAn* että *MEKU*n tehtävien hoitamiseen ja samalla monipuolistaa audiovisuaalisen kulttuurin hyödyntämistä ja helpottaa aineiston saatavuutta sekä kasvatustyön toteuttamista.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö

Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä (1433/2007)

Lain tarkoitus on Suomessa yleisön saataville saatettujen kansallisen kulttuurin aineistojen säilyttäminen tuleville sukupolville ja saattaminen tutkijoiden ja muiden tarvitsijoiden käyttöön.

Laissa on säännökset elokuvaa sisältävien talletteiden luovuttamisesta, kotimaisen tuottajan valmistaman elokuvan alkuperäisaineiston tallettamisesta ja elokuvien esityskopioiden ja mainos- ja muun tiedotusaineiston tallettamisesta KAVAAn.

Laissa on lisäksi säännökset radio- ja televisioaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä. Lain 10 §:n mukaan KAVAn tehtävänä on tallentaa televisio- ja radio-ohjelmistoja. Tallennettaviin ohjelmistoihin tulee sisällyttää edustavasti ja monipuolisesti eri aikoina yleisölle lähetettäviä televisio- ja radio-ohjelmistoja.

Laissa säädetään myös KAVAn valvonta-tehtävästä. Lain 26 §:n mukaan KAVA valvoo lain 4 §:ssä tarkoitettujen talletteiden luovutusvelvollisuuden sekä laissa säädetyn tallettamisvelvollisuuden noudattamista.

Laki Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta (1434/2007)

Lain 1 §:n mukaan elokuvien ja televisio- ja radio-ohjelmien säilyttämistä sekä niihin liittyvää tutkimusta varten on opetusministeriön alainen KAVA.

Lain 2 §:ssä säädetään KAVAn tehtävistä. Pykälän mukaan KAVA muun muassa ottaa vastaan talletuksina ja hankkii kokoelmiinsa elokuvia ja televisio- ja radio-ohjelmia sekä niihin liittyvää esineistöä ja muuta aineistoa, edistää ja harjoittaa tutkimusta ja edistää toimialansa kulttuurin tuntemusta muun muassa esittämällä elokuvia.

Lain 4 §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksessa Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta (94/2008) säädetään KAVAn johtokunnasta. Asetuksen 2 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on muun muassa käsitellä KAVAn

toiminnan kehittämissuuntia ja toimintalinjoja.

KAVAn johtamisesta ja ratkaisuvallasta säädetään lain 5 §:ssä. Pykälän mukaan KAVA johtaa johtaja ja sillä on työjärjestys

KAVAn henkilöstöstä, johtajan tehtävistä, kelpoisuusvaatimuksista ja henkilöstön nimitämisestä ja ottamisesta on säännökset valtioneuvoston asetuksessa.

KAVAn valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti perittävistä maksuista säädetään Kansallisen audiovisuaalisen arkiston suoritteiden maksullisuudesta annetulla opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella (1263/2011).

Kuvaohjelmalaki (710/2011)

Kuvaohjelmalaissa säädetään kuvaohjelmien tarjoamista koskevista rajoituksista lasten suojelemiseksi.

Kuvaohjelmalla tarkoitetaan elokuvaa, televisio-ohjelmaa, peliä tai muuta liikkuvina kuvina teknisin keinoin katseltavaksi tarkoitettua sisältöä. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 19 §:n mukaan lapsen kehitykselle haitallisten ohjelmien tarjoamisesta televisiotoiminnassa ja tilausohjelmopalveluissa säädetään kuvaohjelmalaissa.

Laissa on säännökset kuvaohjelmien ikärajojen luokittelusta ja merkitsemisestä sekä ikärajan noudattamisesta. Lain 15 §:n mukaan lapsen kehitykselle haitallisena pidetään kuvaohjelmaa, joka väkivaltaisuutensa tai seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai ahdistusta aiheuttamalla taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla on omiaan vaikuttamaan haitallisesti lapsen kehitykseen.

Laissa on säännökset kuvaohjelmaluokittelijoiden koulutuksesta ja hyväksymisestä sekä MEKUn velvollisuudesta valvoa kuvaohjelmaluokittelijoiden toimintaa. Lain 12 §:n mukaan kuvaohjelman saa luokitella ainoastaan lain mukaisesti hyväksytty kuvaohjelmaluokittelija sekä MEKUn palveluksessa oleva virkamies, jonka tehtäviin luokittelu kuuluu.

Laissa säädetään myös MEKUn valvonta-tehtävästä. Lain 20 §:n mukaan MEKU ottaa vastaan lapsen kehitykselle haitallisten kuvaohjelmien tarjoamista koskevaa yleisöpa-

lautetta. Lain 21 §:n mukaan MEKU ottaa kuvaohjelmia luokiteltavakseen. Lain 23 §:n mukaan MEKulla on oikeus tehdä merkintöjen tarkastuksia kuvaohjelmien tarjoajien toimitiloissa.

Laissa on säännökset veroluonteisesta valvontamaksusta, jota MEKU perii kuvaohjelmien tarjoamisen valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Laissa säädetään lisäksi valtioneuvoston nimittämästä kuvaohjelmalautakunnasta, jolta haetaan muutosta MEKUn tekemään luokittelupäätökseen.

Laki Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta (711/2010)

Lain 1 §:n mukaan kuvaohjelmien tarjoamisen valvontaa ja kansallista mediakasvatuksen koordinoitua ja edistämistä varten on Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen.

Lain 2 §:ssä säädetään MEKUn tehtävistä. Pykälän mukaan sen lisäksi, mitä kuvaohjelmalaissa säädetään, Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen tehtävänä on muun muassa edistää mediakasvatusta, lasten mediataitoja ja lapsille turvallisen mediaympäristön kehittämistä, toimia asiantuntijana lasten mediaympäristön kehityksessä ja edistää toimialaan liittyvää tutkimusta ja vastata kuvaohjelmaluokittelijoiden koulutuksesta ja kertauskoulutuksesta.

Lain 3 §:ssä on säännökset MEKUn johtajasta.

Lain 4 §:ssä säädetään MEKUn neuvottelukunnasta. Pykälän mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on tukea ja kehittää keskuksen toimintaa sekä tehdä aloitteita ja edistää yhteistyötä toimialalla.

MEKUn henkilöstöstä sekä johtajan ja luokittelu- ja mediakasvatustehtäviä hoitavien virkamiesten kelpoisuusvaatimuksista säädetään Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Muista kuin kuvaohjelmalain 26 §:n mukaisista veroluonteisista valvontamaksuista säädetään Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen ja kuvaohjelmalautakunnan suoritteiden maksullisuudesta annetussa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa (1031/2011).

2.2 Käytäntö

Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toiminta

KAVA toimii elokuva-, televisio- ja radiohistorian arkistoinnin ja säilyttämisen sekä esittämisen keskuksena ja museona. KAVA palvelee väestön kulttuurisia, tiedollisia ja tutkimuksellisia tarpeita sekä luovan talouden toimijoita asiakas- ja tietopalvelullaan. Lisäksi KAVA turvaa audiovisuaalisen kulttuuriperinnön näkymisen esittämällä taiteellisesti, historiallisesti tai muutoin merkittäviä elokuvia ja ohjelmia sekä harjoittamalla näyttely- ja julkaisutoimintaa.

KAVA on vuodesta 1957 lähtien ollut Kansainvälisen elokuva-arkistojen liiton (FIAF) täysjäsen. KAVA on hyväksynyt liiton eettiset säännöt (1998), jotka periaatteellisella tasolla vaikuttavat arkiston toimintojen linjaamiseen. Myös Euroopan unionin, Euroopan neuvoston ja Unescon suositukset audiovisuaalisen perinnön tallettamisesta ja säilyttämisestä vaikuttavat arkiston toiminnan painopisteisiin ja määrittelyyn.

KAVAn toiminta on kehittynyt ja uudistunut 2000-luvun aikana. Nitraattifilmin pelastuskopiointi on saatu päätökseen samalla kun KAVAn toiminta on siirtynyt digitaaliseen aikakauteen. Elokuvien ja muiden aineistojen pitkäaikaisen säilyttämisen turvaamiseksi päätearkistotilat on remontoitu ja aineistojen säilytysolosuhteet saatu vaadittavalle tasolle. Radio- ja televisio-ohjelmistojen tallentaminen ja tallettaminen on vakiintunut osaksi KAVAn toimintaa.

Toimialan ja toimintaympäristön digitalisointikehityksen myötä KAVAan on perustettu digitaalisten palveluiden yksikkö, jonka tehtävänä on kotimaisen elokuvakoelman digitointi. Kotimaisten elokuvakoelmien oikeuksien ostamisen kautta digitointi nopeutuu ja aineistojen välittäminen yleisölle helpottuu edelleen. Myös elokuvien esitystoiminnassa filmin rinnalle on tullut digitaalinen tekniikka.

KAVAn museon esine- ja perinnekoelma on laajentunut merkittävästi, varastointia ja luettelointia on kohennettu ja näyttelyitä on järjestetty sekä omin voimin että yhteistyössä taidemuseoiden kanssa. Museokoko-

elmissä on noin 16 000 esinettä. Osa kokoelmasta on saatu lahjoituksena, osa on hankittu. Museon pysyvä toiminta- ja tilaratkaisu odottaa toteutumistaan.

Valtion vuoden 2013 talousarviossa KAVALLE varatut toimintamenot ovat 6 844 000 euroa. KAVAssa on 71 henkilötyövuotta.

KAVAlla on neljä tulosaluetta: elokuvaarkistointi, radio- ja televisioarkistointi, audiovisuaalisen kulttuurin edistäminen ja viestintä sekä elävän kuvan museo. Lisäksi KAVAlla on hallinto- ja arkistopalvelut.

Elokuva-arkistoinnin tulosalueelle kuuluu muun muassa kotimaisen ja ulkomaisen elokuvakokoelman luettelointi, dokumentointi ja tutkimus sekä aineistojen digitointi. Radio- ja televisioarkistoinnin tulosalueella hoidetaan kokoelmien luettelointia, dokumentointia ja tutkimusta. Audiovisuaalisen kulttuurin edistämisen ja viestinnän tulosalueelle kuuluu elokuvien esittäminen, elokuvakasvatustoiminta, julkaisut, kirjasto, viestintä ja tiedotus. Elävän kuvan museo vastaa museokokoelmien ylläpidosta, luetteloinnista ja näytteille saattamisesta.

KAVAlla on toimitilat Sörnäisten rantatiellä Helsingissä. Lisäksi KAVAlla on erilliset tilat Elävän kuvan museolle ja elokuvateatteri Orionille. Maakuntasarjoja esitetään yhdeksällä paikkakunnalla.

KAVAlla on lisäksi varsinaisia päätearkistotiloja Otaniemessä, Pasilan virastotalossa, Tuusulassa ja Meilahdessa.

KAVAlla on määräajaksi asetettu johtokunta, jonka toimikausi päättyy 31 päivänä maaliskuuta 2014.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen toiminta

Suomen kuvaohjelmalainsäädäntö ja Valtion elokuvatarkastamon toiminta uudistettiin hallituskaudella 2007—2011. Valtion elokuvatarkastamon tilalle perustettiin MEKU. MEKULle siirrettiin Viestintävirastolta lasten kehitykselle haitallisten televisiolähetysten valvontatehtävä.

MEKU on toiminut vuoden 2012 alusta lähtien. Toiminnan tarkoituksena on lasten ja nuorten kehityksen ja hyvinvoinnin turvaaminen mediaympäristössä. MEKUn toimintaa säätelevät edellä kuvatun mukaisesti ku-

vaohjelmalaki ja laki Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta sekä sen nojalla annettu asetus.

MEKUn perustamisen taustalla oli digitaalisuuden ja internetin kehityksen myötä muuttunut lasten ja nuorten mediaympäristö, uudet median käytön tavat ja lisääntynyt ohjelmien tarjonta uusien jakelukanavien kautta. Kuvaohjelmien ennakkotarkastuksen ja ikärajojen luokittelun ei nykyisessä toimintaympäristössä katsottu olevan riittävä keino lasten ja nuorten suojelemiseksi. Rajoittamisen lisäksi lapsia ja nuoria tulee vahvistaa aktiivisina ja valikoivina median käyttäjinä. Mediakasvatus on keskeinen vahvistamisen keino. Myös lasten huoltajat ja kasvattajat tarvitsevat tietoa ja tukea kasvatustyöhön mediaympäristössä.

MEKUn perustamisen myötä Suomeen syntyi mediakasvatusta kansallisella tasolla edistävä viranomaisen. Vastaavanlaisia viranomaisia on esimerkiksi Ruotsissa ja Tanskassa. Medialukutaidon ja mediakasvatuksen edistäminen on myös yleiseurooppalainen tavoite. Euroopan unionin audiovisuaalisessa politiikassa medialukutaito liitetään muun muassa aktiiviseen kansalaisuuteen ja demokratiaan, audiovisuaalisen alan kulttuuriperintöön ja kulttuuri-identiteetin kehittymiseen sekä alaikäisten suojelemiseen.

MEKU valvoo lastensuojelullisin perustein elokuvien, televisio-ohjelmien sekä tietokone- ja videopelien tarjontaa ja ylläpitää pääosin yritysten käyttämää kuvaohjelmien ikärajojen luokittelujärjestelmää. MEKU toimii mediakasvatuksen kansallisena keskuksena ja toteuttaa mediakasvatukseen liittyvää tiedotusta, koulutusta ja tutkimusta.

MEKU toimii vuosina 2012—2014 kansallisena Safer Internet -keskuksena. Toimintaa rahoittaa osaksi Euroopan unionin komissio Safer Internet -ohjelmasta.

Valtion vuoden 2013 talousarviossa MEKULle varatut toimintamenot ovat 767 000 euroa. MEKUssa on 16 henkilötyövuotta.

MEKULLa on kaksi tulosaluetta: mediakasvatus ja tiedotus sekä kuvaohjelmien luokittelu ja valvonta. Mediakasvatuksen ja tiedotuksen tulosalueelle kuuluu toimialan yritysten, järjestöjen ja virastojen yhteistyössä toteuttama tiedotus- ja koulutustoiminta sekä toimialaa koskevan tiedon jäsentäminen ja

levittäminen mediakasvatuksen edistämiseksi.

Kuvaohjelmien luokittelun ja valvonnan tuulosalueen tehtäviin kuuluu luoda ammattitaitoinen ja luotettava kuvaohjelmien ikäraja-luokittelijoiden ammattikunta, valvoa koulutuksen laatua sekä ylläpitää sähköistä luokittelujärjestelmää.

MEKUlla on toimitilat Sörnäisten rantatienlä Helsingissä.

MEKUlla on määräajaksi asetettu neuvotelukunta, jonka toimikausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 2013. Valtioneuvosto on asettanut 31 päivänä joulukuuta 2014 päättyväksi määräajaksi kuvaohjelmalautakunnan.

2.3 Vertailu muihin pohjoismaihin

Toimintojen hallinnolliset järjestelyt audiovisuaalisen kulttuurin alueella eri pohjoismaissa ovat keskenään erilaisia. Muissa pohjoismaissa elokuvien tuotannon, levityksen ja kulttuurin edistämisestä vastaavat organisaatiot hoitavat myös osittain sellaisia audiovisuaalisen kulttuurin arkistointiin ja kulttuuriperinnön edistämiseen sekä mediakasvatukseen liittyviä tehtäviä, jotka ovat Suomessa KAVAn ja MEKUn vastuulla.

Islanti

Islannin elokuva-arkisto *Kvikmyndasafn Islands* on valtion laitos, jonka tehtävänä on elokuvaperinnön säilyttäminen ja pienimuotoinen esitystoiminta.

Kuvaohjelmien luokittelua varten oleva *Kvikmyndaskoðun* on alan sisäinen luokitteluelin. Luokittelu perustuu Hollannin NICAMin (Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media) luomaan järjestelmään. Islanti on Suomen lisäksi ainoa Pohjoismaa, jossa alan toimijat itse luokittelevat elokuvat.

Norja

Norjassa audiovisuaalisen kulttuurin alueella toimivat valtion kulttuurihallinnon alaiset *Norsk Filminstitutt*, *Nasjonalbiblioteket* ja *Medietilsynet*.

Norsk Filminstitutt tukee elokuvien, televisio-ohjelmien ja tietokonepelien tuotantoa

sekä järjestää sektorin koulutusta. Instituutti tiedottaa norjalaisesta elokuvasta kotimaassa ja ulkomailla sekä suojelee ja edistää elokuvakulttuuria internet-sivustonsa, elokuvamuseonsa ja näyttelyidensä avulla. Instituutti harjoittaa esitystoimintaa.

Nasjonalbiblioteket vastaa radio- ja televisio-ohjelmien arkistoinnista sekä elokuva-arkistosta. Elokuva-arkisto siirrettiin elokuvainstituutista kansalliskirjastoon vuonna 2008.

Medietilsynet perustettiin vuonna 2005 yhdistämällä Statens filmtilsyn (elokuvatarkastus), Eierskapstilsynet (median omistuksen valvonta) ja Statens medieforvaltning (yleisradiotoiminnan ja lehdistön valvonta). *Medietilsynet* vastaa elokuvien ja pelien ikärajoista, lisää tietoisuutta lasten ja nuorten median käytöstä, valvoo sanomalehti-, radio- ja televisioitoimintaa ja tukee sanomalehtiä, erikoisjulkaisuja, mediatutkimusta ja -kasvatusta sekä paikallisradio- ja televisioitoimintaa. *Medietilsynet* toimii Norjan Safer Internet -keskuksena.

Ruotsi

Ruotsissa audiovisuaalisen kulttuurin alueella toimivat valtion kulttuurihallinnon ohjauksessa säätiöpohjainen *Svenska Filminstitutet* sekä valtionhallintoon kuuluvat *Kungliga Biblioteket* ja *Statens Medieråd*.

Svenska Filminstitutet tukee elokuvien tuotantoa ja tallentaa elokuvaperintöä. Instituutissa on elokuvaperinteen osasto *Filmarvet*, joka sisältää kirjaston, arkiston ja laboratoriopalveluyksikön. Arkistoon talletetaan muun muassa Ruotsissa julkisesti esitettävät elokuvat ja pitkät näytelmäelokuvat. *Cinemateket* järjestää elokuvaesityksiä kolmessa kaupungissa.

Kungliga Biblioteket hoitaa radio- ja televisioarkistoinnin. Kirjasto on vuodesta 2011 lähtien vastannut myös elokuvien arkistoinnista muiden kuin julkisen esityksen saaneiden elokuvien osalta.

Statens Medieråd aloitti toimintansa vuoden 2011 alussa, kun valtion elokuvatarkastamo ja mediakasvatuksesta aikaisemmin vastannut *Medierådet* yhdistettiin. Viraston toiminnan tavoitteena on lasten ja nuorten vahvistaminen tietoisina mediankäyttäjinä

sekä heidän suojelemisensa median haitallisuudesta vaikutuksilta. Tehtävänä on myös seurata lasten ja nuorten mediaympäristön kehitystä, tiedottaa ja opastaa sekä tarkastaa julkisesti esitettävät elokuvat. Medierådet toimii Ruotsin Safer Internet -keskuksena.

Televisiotoimintaa koskevat asiat Ruotsissa hoitaa *Myndigheten för Radio och TV*.

Tanska

Tanskassa audiovisuaalisen kulttuurin alueella toimii valtion kulttuurihallinnon alainen *Danske Filminstitut*, jonka osana on vuodesta 1997 lähtien toiminut *Medierådet for Børn og Unge*.

Danske Filminstitut tukee elokuvien, televisio-ohjelmien ja pelien tuotantoa, hoitaa elokuva-arkistoa ja harjoittaa elokuvien esitystoimintaa. *Medierådet* vastaa elokuvien ikärajoista sekä opastaa lapsiin, nuoriin ja mediaan liittyvissä asioissa. *Medierådet* toimii Tanskan Safer Internet -keskuksena.

Televisiotoimintaa koskevat asiat hoitaa kulttuurihallinnon keskusvirasto *Kulturstyrelsen*.

2.4 Nykytilan arviointi

Laki Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta on vuodelta 2007. Laki Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta on vuodelta 2011. Kumpaakin virastoa koskeva lainsäädäntö on vastikään uudistettu eikä tarpeita lainsäädännön ajantasaistamiseen ole.

Virastojen toimialaa koskeva lainsäädäntö on niin ikään ajantasaista. Laki kulttuurineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä on vuodelta 2007. Kuvaohjelmalaki on vuodelta 2011. Kuvaohjelmalainsäädännön kokonaisuudistuksen vaikutuksista laaditaan selvitys eduskunnan sivistysvaliokunnalle vuoden 2013 aikana.

Viime vuosina KAVAn ja MEKUn toiminnassa on tapahtunut virastojen yhdistämistä tukevia muutoksia.

Vuoden 2008 *Kansallinen audiovisuaalinen arkisto – Valtion elokuvatarkastamo* -selvityksessä tuotiin esille yhteinen toimitilaratkaisu, joka raportin mukaan synnyttäisi yhteistyötä tukitehtävien hoitamisessa. Vuoden

2010 syyskuusta lähtien virastot ovat toimineet samassa rakennuksessa.

Vuoden 2008 selvityksessä tuotiin esille, että Valtion elokuvatarkastamon toiminnan suuntaaminen jälkitarkastukseen ennakkotarkastuksen sijaan avaa mahdollisuuden virastojen ydintehtävien yhtenäistämiseen, ja mahdollisesti mediakasvatukseen vahvistamiseen voisi löytyä voimavaroja.

Vuoden 2011 *Yhdessä enemmän* -selvityksen mukaan MEKU on kooltaan pieni ja erikoistunut viranomaisena, eikä ole tarkoituksenmukaista säilyttää sitä erillisenä virastona. Edelleen selvityksen mukaan virastojen tehtäviä tarkasteltaessa KAVAn ja MEKUn vastuulla olevat asiat liittyvät toisiinsa, erityisesti mediakasvatuksen osalta.

Käytännössä virastojen ydintehtävissä ei kuitenkaan ole juurikaan päällekkäisyyksiä. Ehdotetussa yhdistämisessä mahdollisia virastojen resursseja koskevia synergiaetuja syntyisi lähinnä hallinto- ja tukitehtävissä sekä jatkossa mahdollisuuksien mukaan viestinnässä, tiedotuksessa, tutkimuksessa ja media- ja elokuvakasvatuksessa.

Vuoden 2011 selvityksen mukaan MEKUn valvontatehtävän sijoittuminen on arvioitava virastoja yhdistettäessä. Edelleen selvityksen mukaan yhdistämistä valmisteltaessa valvonnan järjestäminen tulee hallinnollisesti suunnitella siten, että se voi toimia itsenäisesti ja riippumattomasti. Lastensuojellisuuden kuvaohjelmamarkkinoiden valvontatehtävä on kiinteä osa MEKUn mediakasvatustehtävää. Valvontatehtävä on tarkoituksenmukaista järjestää virastojen yhdistyessä tämä yhteys huomioon ottaen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan kokonaisuuden vahvistaminen ja virastokentän tiivistäminen. Ehdotettu laki yhdistäisi kaksi audiovisuaalisen kulttuurin alalla toimivaa virastoa yhdeksi virastoksi.

MEKU on nykyisin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan pienin virasto ja tästä johtuen varsin haavoittuvainen. Virastojen

yhdistämällä pyritään takamaan sen toimintamahdollisuudet tulevaisuudessa.

Tavoitteena on, että muodostuu organisaatio jossa talous- ja henkilöstöhallinnon, viestinnän, tiedotuksen, tutkimuksen ja media- ja elokuvakasvatuksen toiminnot voidaan yhdistää.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että KAVA ja MEKU yhdistetään yhdeksi virastoksi, jonka nimi olisi Kansallinen audiovisuaalinen instituutti. Säädösteknisesti tämä toteutettaisiin muuttamalla laki Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta laiksi Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista. Nimen lisäksi lakia muutettaisiin lisäämällä MEKUn toimialaa, tehtäviä sekä kuvaohjelmaluokittelijarekisteriä ja luokitteluohjelmistoa koskevat säännökset. Lisäksi ehdotetaan Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain kumoamista.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimiala ja tehtävät vastaisivat nykyisiä KAVAn ja MEKUn toimialoja ja tehtäviä.

Laissa säädettäisiin, että elokuvien ja televisio- ja radio-ohjelmien säilyttämistä ja niihin liittyvää tutkimusta sekä kuvaohjelmien tarjoamisen valvontaa ja mediakasvatuksen edistämistä varten on Kansallinen audiovisuaalinen instituutti, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tehtäviä olisivat audiovisuaalisten teosten (elokuvien, televisio- ja radio-ohjelmien) arkistointi, audiovisuaalisen kulttuurin edistäminen, mediakasvatus ja tiedotus, kuvaohjelmien ikärajaluokittelu ja kuvaohjelmamarkkinoiden valvonta lasten suojelemiseksi sekä toimialaan liittyvä tutkimus ja sen edistäminen.

KAVAn henkilöstö jatkaisi Kansallisen audiovisuaalisen instituutin henkilöstönä. MEKUn henkilöstö siirtyisi instituutin henkilöstöksi. MEKUn määräaikainen henkilöstö siirtyisi instituuttiin määräaikaisen palvelussuhteensa keston ajaksi. Siirtyvä henkilöstö säilyttäisi siirtymähetkellä aiempaan palvelussuhteeseen liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Laissa olisi säännökset siitä, että valtioneuvoston asetuksella säädetään muun muassa Kansallisen audiovisuaalisen instituutin organisaatiosta, henkilöstöstä, virkojen kelpoisuusvaatimuksista ja täyttämisestä. Asetuksella säädettäisiin, että opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää Kansallisen audiovisuaalisen instituutin johtajan. Esityksessä ehdotetaan asetuksella säädettäväksi, että opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää instituuttiin mediakasvatuksesta vastaavan toimintayksikön päällikön, jolla olisi ratkaisovalta kuvaohjelmalain mukaisissa asioissa. Näin kuvaohjelmalakiin liittyvät viranomaistehtävät hoidettaisiin itsenäisesti instituutin sisällä. Mediakasvatuksen toimintayksikön päällikön ratkaisuvalltaan kuuluisivat esimerkiksi kuvaohjelmaluokittelijoiden hyväksyminen ja hyväksymisen peruuttaminen, valvontaan liittyvä kuvaohjelman ottaminen luokiteltavaksi perustellusta vaatimuksesta tai muusta laissa säädetyistä syistä, ikäraja- ja sisältömerkintöjen tarkastaminen kuvaohjelman tarjoajan toimitilassa, uhkasakon asettaminen lain noudattamista koskevan kehotuksen tehosteeksi sekä valvontamaksun määrääminen.

Laissa säädettäisiin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin neuvottelukunnasta. Neuvottelukunnan tehtävänä olisi viraston toiminnan kehittämisen tukeminen ja yhteistyön edistäminen toimialalla. Nykyisin KAVAlla on johtokunta ja MEKulla neuvottelukunta. Virastojen johtokunnista on yleisesti pitkälti luovuttu, ja johtamisjärjestelyissä on painotettu virkamiesjohtamista.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi teknisluonteisia muutoksia kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annettuun lakiin, kuvaohjelmalakiin sekä tekijänoikeuslakiin. Laeissa viittaukset KAVAn ja MEKUun korvattaisiin viittauksilla Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset valtion talouteen

KAVAn toimintamenoille on varattu valtion vuoden 2013 talousarviossa momentti

29.80.06. MEKUn toimintamenoille on varattu valtion vuoden 2013 talousarviossa momentti 29.80.07.

KAVAn toimintamomentin nimi valtion talousarviossa muuttuisi Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamomentiksi. MEKUn valtion talousarviossa varatut toimintamäärärahat siirrettäisiin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamomentille. MEKUn toimintamomentti poistuisi talousarviosta.

Nykyisissä MEKUn valtion talousarviossa varatuissa toimintamäärärahoissa ei ole riittävässä määrin otettu huomioon mediakasvatustehtävästä virastolle aiheutuvia lisäkustannuksia. Kustannuksia aiheutuu muun muassa mediakasvatuksen edistämisestä ja tutkimuksesta, verkkopalveluista ja tiedotuksesta sekä mediakasvatuksen edistämiseen liittyvistä henkilöstöresursseista.

Tarkoituksena on, että muutoksesta aiheutuvat tarpeet otetaan huomioon valtion vuotta 2014 koskevassa talousarvioehdotuksessa.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Lakiehdotuksella ei ole vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Nykyiset KAVAn ja MEKUn tehtävät siirtyisivät ehdotetun Kansallisen audiovisuaalisen instituutin hoidettaviksi. Kuvaohjelmalin mukaisten luokittelun, valvonta- ja muiden tehtävien hoitamisesta vastaisi instituutin mediakasvatuksesta vastaavan toimintayksikön päällikkö.

4.3 Vaikutukset virastojen henkilöstöön

KAVAssa on 71 henkilötyövuotta vuonna 2014, MEKUssa 16 henkilötyövuotta. Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa henkilötyövuosia olisi siten yhteensä 87.

Koska kahden viraston yhdistäminen käytännössä toteutettaisiin muuttamalla laki Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta laiksi Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista, KAVAn henkilöstö jatkaisi Kansallisen audiovisuaalisen instituutin henkilöstönä. Tämä koskisi myös KAVAn johtajaa, joka siirtyisi instituutin johtajaksi.

MEKUn henkilöstö siirtyisi Kansallisen audiovisuaalisen instituutin henkilöstöksi.

Tämä koskisi myös MEKUn johtajaa. Määräaikainen henkilöstö siirtyisi instituuttiin määräaikaisen palvelussuhteensa keston ajaksi. KAVAn palkkausjärjestelmän voimassaolo jatkuisi ja palkkausjärjestelmää muutettaisiin tarpeellisilta osin. MEKUsta Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin siirtyvä henkilöstö sijoitettaisiin KAVAn palkkausjärjestelmään tehtäviensä vaatimusten mukaisesti.

4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Yhdistämisellä syntyy laaja-alainen virasto, jolla on audiovisuaaliseen kulttuuriin liittyviä keskeisiä valtakunnallisia tehtäviä. Uudistetun viraston toimintaympäristö on nopean kehityksen tilassa. Virastojen ja niiden resurssien yhdistämisellä on luotu mahdollisuus vastata tämän kehityksen haasteisiin.

Audiovisuaalisen kulttuuriperinnön tallentamisen ja säilyttämisen osalta tilanne säilyy nykyisellään. Virastojen yhdistäminen ei vaikuta suoraan arkistointitehtävien ja -palveluiden toteuttamiseen.

Kansallinen mediakasvatusturvaviranomainen on vasta perustettu, ja mediakasvatuksen alalla on edelleen useita kehittämistarpeita, jotka liittyvät muun muassa resursseihin, koordinaatioon ja yhteistyöhön sekä alueelliseen yhdenvertaisuuteen. Mediakasvatusturvaa ja medialukutaidon edistäminen ovat keskeisiä keinoja lasten ja nuorten kehityksen ja hyvinvoinnin turvaamiseksi mediaympäristössä. Media- ja elokuvakasvatusturvaa tukee myös lasten ja nuorten itseilmainsua ja kulttuurista osallisuutta.

5 Asian valmistelu

Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti KAVAn ja MEKUn yhdistämisen antamalla maaliskuussa 2012 virastoille asiaa koskevan toimeksiannon. Toimeksiannon lähtökohtina olivat tässä esityksessä mainitut ministeriön selvitykset vuosilta 2008 ja 2011.

Toimeksiannon mukaan yhdistämisen valmistelusta virastoissa vastasivat johtajat Matti Lukkarila ja Leo Pekkala.

KAVA ja MEKU toimittivat selvityksen yhdistämisen valmisteluprosessin etenemi-

sestä opetus- ja kulttuuriministeriölle toukokuussa 2012.

Selvityksen mukaan virastojen henkilöstöä oli informoitu yhdistämisprosessin etenemisestä luottamusmiehillä ja kutsutuilla virkamiehille järjestetyssä tiedotus- ja keskustelutilaisuudessa toukokuussa 2012. Molempien virastojen henkilöstö valmisteli myös kirjalliset kannanotot yhdistymisprosessista.

Syksyllä 2012 KAVA ja MEKU valmistelivat yhteisen talous- ja toimintasuunnitelman vuosille 2014—2017. Hallituksen esitys on valmisteltu tiiviissä vuorovaikutuksessa molempien virastojen johdon kanssa.

Tästä hallituksen esityksestä ei ole pyydetty lausuntoja virastojen toimialan sidosryhmiltä tai muilta toimialalla toimivilta tahoilta, koska ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan rakenteellisia, eikä niillä ole vaikutusta virastojen toimintaan. Koska esityksellä on kui-

tenkin vaikutuksia virastojen henkilöstöön, lausuntoja esityksestä on pyydetty valtiovarainministeriöltä sekä työntekijäjärjestöiltä Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:ltä, Julkisan Koulutettujen Neuvottelujärjestö Juko ry:ltä ja Palkansaajajärjestö Pardia ry:ltä. Lausunnon ovat toimittaneet valtiovarainministeriö, JHL ry ja Pardia ry.

Lausunnonantajilla ei ole ollut huomautettavaa ehdotetun yhdistämisen suhteen. Lausunnoissa esitettyjä yksityiskohtaisia näkemyksiä on otettu huomioon esitystä viimeisteltäessä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Virastojen yhdistäminen on tarkoitus ottaa huomioon valtion vuoden 2014 talousarvioehdotuksessa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1.1 Laki Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista

Lain nimi. Lain nimi olisi muutettava, koska viraston toimiala laajentuisi ja nykyinen arkistoon viittaava nimi ei enää kuvaisi kattavasti viraston koko toimialaa.

1 §. Toimiala. Säännös määräisi Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimialan. Säännökseen lisättäisiin se, mitä nykyisin säädetään MEKUn tarkoituksesta keskukselta annetun lain 1 §:ssä. Keskukselta annetun lain säännöksessä mainittua kansallista mediakasvatuksen koordinoitua ei mainittaisi erikseen pykälässä, mutta sen katsottaisiin sisältyvän pykälässä mainittuun mediakasvatuksen edistämiseen. Näin instituutin toimiala vastaisi nykyisiä KAVAn ja MEKUn toimialoja.

2 §. Tehtävät. Säännös määräisi Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tehtävät. Säännökseen lisättäisiin Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 2 §:ssä keskukselle määrätyt tehtävät. Näin instituutin tehtävät vastaisivat nykyisiä KAVAn ja MEKUn tehtäviä.

Instituutin tehtävät eriteltäisiin pykälän 1 - 6 kohdassa. 1 ja 3 kohdassa säädettäisiin niistä instituutin tehtävistä, joista säännöksessä nykyisin säädetään lukuun ottamatta KAVAn tutkimuksen edistämiseen ja harjoittamiseen sekä toimialan palvelujen tuottamiseen liittyviä tehtäviä. Näistä tehtävistä säädettäisiin säännöksen kohdassa 4.

2 ja 5 kohdassa säädettäisiin niistä instituutin tehtävistä, joista nykyisin säädetään Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 2 §:n 1—4 kohdassa lukuun ottamatta MEKUn tutkimuksen edistämiseen liittyvää tehtävää. Tästä säädettäisiin säännöksen 4 kohdassa.

Säännöksen 4 kohdassa säädettäisiin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tutkimuksen edistämiseen ja harjoittamiseen sekä palvelujen tuottamiseen liittyvästä tehtävästä.

Säännöksen 6 kohdassa jätettäisiin mahdollisuus antaa instituutille myös muita tehtäviä lain tai valtioneuvoston asetuksen nojalla. Myös opetus- ja kulttuuriministeriö voisi instituuttia tulosohtajavana ministeriönä antaa virastolle tehtäviä. Nykyisen Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 2 §:ssä säädetään mediakasvatuksen, lasten mediataitojen ja turvallisen mediaympäristön edistämisestä nimenomaisesti yhteistyössä muiden viranomaisien ja toimialan yhteisöjen kanssa. Vaikka säännökseen ei enää otettaisi mainintaa yhteistyöstä, yhteistyön merkitys osana mediakasvatuksen edistämisen tehtävää ei muuttuisi. Säännöksessä ei myöskään nimenomaisesti mainittaisi kansainvälistä tai Euroopan unionin yhteistyötä, koska sen katsotaan ilman mainintaa sisältyvän instituutin tehtäviin.

Myös Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 2 §:n 2 kohdassa mainittu lasten mediaympäristön kehityksessä asiantuntijana toimiminen jätettäisiin mainitsematta tehtäviä koskevassa säännöksessä. Säännökseen ei muutenkaan otettaisi mainintaa asiantuntijana toimimisesta. Instituutin tehtäviin katsottaisiin kuitenkin ilman erillistä mainintaakin sisältyvän toimialan valtakunnallisena asiantuntijaviranomaisena toimiminen.

3 §. Lahjoitus- ja testamenttivarat. Säännös vastaisi voimassa olevaa säännöstä, mutta siinä muuttuisi viraston nimi. Myös Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetussa laissa on vastaava säännös. Pykälä on tavallinen kulttuurin toimialan valtion virastoja koskevissa laeissa. Tarkemmin lahjoitusten ja testamenttien vastaanottamisesta säädetään yleismääräyksiksi tarkoitetussa lahjoitus- ja testamenttivarojen vastaanottamisesta ja käytöstä valtion virastoissa ja laitoksissa annetussa valtioneuvoston päätöksessä (35/1974).

4 §. Neuvottelukunta. Pykälässä säädettäisiin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin neuvottelukunnasta. Neuvottelukunnan tehtävänä olisi *1 momentin* mukaan viraston

toiminnan kehittämisen tukeminen ja yhteistyön edistäminen toimialalla.

Nykyisin pykälässä säädetään KAVAn johtokunnasta, mutta esityksessä ehdotetaan, että KAVAn johtokunnasta luovuttaisiin. Yleisen käytännön mukaan virastojen johtokunnista on pääosin nykyisin luovuttu ja asioiden ratkaiseminen perustuu virkamiesjohtamiseen. KAVAn johtokunta on toiminut myös yhteistyön edistämiseksi toimialalla. Yhteistyön edistäminen voidaan järjestää neuvottelukunnan kautta. MEKUlla on nykyisin neuvottelukunta, jonka toiminta lakkaisi, kun Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annettu laki kumottaisiin.

Pykälän 2 momentissa olisi asetuksenantovaltuus säätää neuvottelukunnan kokoonpanosta valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella olisi tarkoitus säätää opetus- ja kulttuuriministeriön toimivallasta nimittää kolmi- vuotiskaudelle neuvottelukunnan puheenjohtaja ja 15 jäsentä instituutin esityksestä. Asetuksella säädettäisiin myös siitä, että neuvottelukunnan jäsenistöllä tulisi olla riittävän laaja toimialan asiantuntemus.

5 §. Johtaminen ja ratkaisuvallta. Pykälän 1 momentin säännöksessä muuttuisi viraston nimi. Pykälän 2 momentista poistettaisiin maininnat johtokunnasta ja siihen liittyvästä asetuksenantovaltuudesta. Momenttiin lisättäisiin maininta, että johtaja vahvistaa instituutin työjärjestyksen. Momentissa muutettaisiin lisäksi viraston nimi.

Pykälään lisättäisiin 3 momentti, jossa olisi asetuksenantovaltuus säätää johtajan tehtävistä ja kuvaohjelmalain mukaisia asioita koskevasta ratkaisuvallasta. Asetuksen ratkaisuvallasta koskevalla säännöksellä erotettaisiin kuvaohjelmalain mukaisten viranomaistehtävien ratkaiseminen instituutin muiden asioiden ratkaisemisesta valvontatehtävin itsenäisyyden vuoksi.

6 §. Maksut. Pykälässä muuttuisi viraston nimi. Lisäksi säännöksen muotoilu uudistettaisiin vastaamaan nykyistä viittauskäytäntöä maksuperustelakiin.

6 a §. Kuvaohjelmaluokittelijarekisteri. Pykälässä säädettäisiin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin ylläpitämästä kuvaohjelmaluokittelijarekisteristä. Säännös on lisättävä lakiin, koska nykyisin rekisteristä säädetään esityksessä kumottavaksi ehdotetun Me-

diakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 5 §:ssä. Rekisteriin on viittaus kuvaohjelmalain kuvaohjelmaluokittelijana toimimista koskevassa 14 §:n 3 momentissa. Säännös vastaisi sisällöltään Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 5 §:ää.

6 b §. Luokitteluohjelmisto. Pykälässä säädettäisiin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin ylläpitämästä luokitteluohjelmistosta. Säännös on lisättävä lakiin, koska nykyisin luokitteluohjelmistosta säädetään esityksessä kumottavaksi ehdotetun Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 6 §:ssä. Säännös vastaisi sisällöltään Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 6 §:ää.

7 §. Tarkemmat säännökset ja määräykset. Pykälän 1 momentissa olisi asetuksenantovaltuus säätää tarkemmin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin organisaatiosta, henkilöstöstä, virkojen kelpoisuusvaatimuksista ja täyttämisestä, virkavapaudesta ja sijaisuudesta sekä valtion edustamisesta tuomioistuimissa ja muissa virastoissa.

Organisaation osalta asetuksessa olisi tarkoitus säätää siitä, että instituutissa olisi toimintayksiköt elokuva-arkistoinnille, radio- ja televisioarkistoinnille, audiovisuaalisen kulttuurin edistämiseksi ja mediakasvatukselle. Instituutissa voisi olla myös muita toimintayksiköitä, esimerkiksi hallintoyksikkö. Työjärjestyksessä voitaisiin tarkemmin määrätä esimerkiksi toimintayksiköiden nimistä.

Virkojen täyttämisen osalta asetuksessa olisi tarkoitus säätää opetus- ja kulttuuriministeriön toimivallasta instituutin johtajan ja mediakasvatuksesta vastaavan toimintayksikön päällikön nimittämisestä. Kuvaohjelmalain mukaisten viranomaistehtävien itsenäisen hoitamisen vuoksi myös mediakasvatuksen toimintayksikön päällikkö nimitettäisiin ministeriöstä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä instituutin organisaatiosta, virkamiesten tehtävistä ja sijaisista, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta, ilman esitellyä ratkaistavista asioista sekä instituutin muusta sisäisestä hallinnosta.

1.2 Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain muuttamisesta

4 §. Luovutusvelvollisuus. Pykälän 3 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

6 §. Muut painotuotteita ja tallenteita koskevat säännökset. Pykälän 1 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

10 §. Televisio- ja radio-ohjelmistojen tallettaminen. Pykälän 1 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja pykälän 2 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

11 §. Velvollisuus televisio- ja radio-ohjelmien tallettamiseen. Pykälän 1 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja pykälän 1 ja 3 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

12 §. Sopimukseen perustuva televisio- ja radio-ohjelman tallettaminen. Pykälän 1 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja pykälän 1—3 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

13 §. Muut televisio- ja radio-ohjelmia koskevat säännökset. Pykälän 1 ja 5 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja pykälän 1 momentissa opetusministeriö muutettaisiin opetus- ja kulttuuriministeriöksi. Lisäksi pykälän 1, 3 ja 4 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

14 §. Velvollisuus elokuvan tallettamiseen. Pykälän 1 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja pykälän 1 ja 3 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

15 §. Velvollisuus esityskopion ja elokuvan tiedostusaineiston tallettamiseen. Pykälässä Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

16 §. Sopimukseen perustuva elokuvan tallettaminen. Pykälän 1 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja pykälän 1 ja 2 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

17 §. Muut elokuvia koskevat säännökset. Pykälän 2—4 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

19 §. Aineistojen tekniset vaatimukset. Pykälän 3 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

20 §. Aineistoa koskevien tietojen luovuttaminen. Pykälän 2 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

21 §. Aineiston säilytyspaikka. Pykälän 3 ja 4 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 3 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

Joensuun yliopiston toiminta on 1 päivänä tammikuuta 2010 siirtynyt Itä-Suomen yliopistoon. Tästä johtuen pykälän 1 momentissa Joensuun yliopiston kirjasto korvattaisiin Itä-Suomen yliopiston kirjastolla.

22 §. Aineiston käyttö. Pykälän 2 ja 3 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 4 momentissa sana arkisto korvattaisiin sanalla instituutti.

24 §. Säädetystä velvollisuuksista poikkeaminen. Pykälän 1 ja 2 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

26 §. Valvonta. Pykälän 2 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

27 §. Laiminlyönnin oikaiseminen. Pykälän 2 ja 3 momentissa Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

28 §. Muutoksenhaku. Pykälässä Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

1.3 Laki kuvaohjelmalain muuttamisesta

4 §. Ilmoitus kuvaohjelmien tarjoamisesta. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 3 ja 4 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

5 §. Kuvaohjelman tarjoaminen. Pykälän 2 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

8 §. Käytännösäännöt. Pykälässä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

11 §. Luvan perusteella luokittelusta ja merkittämisestä vapautettu kuvaohjelma. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 3 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

12 §. Oikeus luokitella kuvaohjelma. Pykälässä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

13 §. Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen ja luokittelijakoulutus. Pykälän 1 ja 4 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 2 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

14 §. Kuvaohjelmaluokittelijana toimiminen. Pykälän 3 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi. Lisäksi momentissa oleva viittaus Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain 5 §:ään korvattaisiin viittauksella Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista annetun lain 6 a §:ään, joka sisällöltään vastaa ensiksi mainittua pykälää.

16 §. Kuvaohjelman luokittelu ja merkintä 18 vuoden ikäraja. Pykälän 3 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

18 §. Kuvaohjelmaluettelo. Pykälässä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutet-

taisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

19 §. Valvontaviranomainen. Pykälässä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

20 §. Yleisöpalautte. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 2 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

21 §. Kuvaohjelman ottaminen luokiteltavaksi. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 2 ja 3 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

22 §. Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen peruuttaminen. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 2 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

23 §. Merkintöjen tarkastaminen. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 2 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

24 §. Tarkastus. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 2 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

25 §. Huomautus ja uhkasakko. Pykälässä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

26 §. Valvontamaksu. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

28 §. Valvontamaksun määrääminen ja periminen. Pykälän 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja 2 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

29 §. Kansallisen audiovisuaalisen instituutin suoritteista perittävät maksut. Pykälän otsikossa ja pykälässä Mediakasvatus- ja ku-

vaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

30 §. Oikaisuvaatimusmenettely. Pykälässä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

31 §. Muutoksenhaku Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tekemään päätökseen. Pykälän otsikossa ja 1 momentissa Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja pykälän 2 ja 4 momentissa sana keskus korvattaisiin sanalla instituutti.

Voimassa oleva 2 momentti koskee muutoksenhakua keskuksen muihin kuin luokitte-
luu koskeviin päätöksiin. Jotta viraston nimi-
muuttaminen ei laajentaisi säännöksen sovel-
tamisalaa nykyisestä, säännös rajattaisiin
koskemaan instituutin kuvaohjelmalain
nojaalla tekemiä päätöksiä.

**34 §. Luokiteltavaksi toimitetun kuvaoh-
jelman julkisuus.** Pykälässä Mediakasvatus-
ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansal-
liseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi ja sana
keskus korvattaisiin sanalla instituutti. Jotta
viraston nimen muuttaminen ei laajentaisi
säännöksen soveltamisalaa nykyisestä, pykä-
län salassapitoa koskeva säännös rajattaisiin
selkeästi koskemaan ainoastaan sellaista ins-
tituutille toimitettua kuvaohjelmaa, joka on
toimitettu instituutille luokittelua varten.

35 §. Virka-apu. Pykälässä Mediakasvatus-
ja kuvaohjelmakeskus muutettaisiin Kansal-
liseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

36 §. Rangaistussäännös. Pykälän 1 mo-
mentin 5 kohdassa Kansallinen audiovisuaalinen
arkisto muutettaisiin Kansalliseksi au-
diovisuaaliseksi instituutiksi.

1.4 Laki tekijänoikeuslain muuttamisesta

16 b §. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa
Kansallinen audiovisuaalinen arkisto muutet-
taisiin Kansalliseksi audiovisuaaliseksi ins-
tituutiksi.

16 c §. Pykälän 1 ja 3 momentissa sekä py-
kälän edellä olevassa väliotsikossa Kansalli-
nen audiovisuaalinen arkisto muutettaisiin
Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotetun Kansallisesta audiovisuaalisesta
instituutista annetun lain 4 §:n 2 momentin
mukaan Kansallisen audiovisuaalisen insti-
tuutin neuvottelukunnan kokoonpanosta sää-
dettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuk-
sella.

Ehdotetun Kansallisesta audiovisuaalisesta
instituutista annetun lain 5 §:n 3 momentin
mukaan Kansallisen audiovisuaalisen insti-
tuutin johtajan tehtävistä ja kuvaohjelmalain
mukaisten asioiden ratkaisuvallasta säädet-
täisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksel-
la.

Ehdotetun Kansallisesta audiovisuaalisesta
instituutista annetun lain 7 §:n 1 momentin
mukaan instituutin organisaatiosta, henkilös-
töstä, virkojen kelpoisuusvaatimuksista ja
täyttämisestä, virkavapaudesta ja sijaisuudesta
sekä valtion edustamisesta tuomioistuimissa
ja muissa virastoissa säädettäisiin valtio-
neuvoston asetuksella.

Ehdotetun Kansallisesta audiovisuaalisesta
instituutista annetun lain 7 §:n 2 momentin
mukaan instituutin organisaatiosta, virka-
miesten tehtävistä ja sijaisista, asioiden val-
mistelusta ja ratkaisemisesta, ilman esittelyä
ratkaistavista asioista sekä muusta sisäisestä
hallinnosta voitaisiin antaa tarkempia määrä-
yksiä viraston työjärjestyksessä.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä
tammikuuta 2014.

Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutis-
ta annetun lain voimaantulo- ja siirtymäsään-
nöksen 2 momentin mukaan muualla olevan
viittauksen Kansalliseen audiovisuaaliseen
arkistoon tai Mediakasvatus- ja kuvaohjel-
makeskukseen katsottaisiin merkitsevän viit-
tausta Kansalliseen audiovisuaaliseen insti-
tuuttiin.

Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutis-
ta annetun lain voimaantulo- ja siirtymäsään-
nöksen 3 momentin mukaan MEKUssa vi-
reillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja si-
toumukset niistä johtuvine oikeuksineen ja
velvollisuuksineen siirtyisivät instituutille.
MEKUn hallussa olevat tilastot ja rekisterit

sekä tutkimus- ja muut aineistot siirtyisivät niin ikään instituutille.

Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista annetun lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen 4 momentin mukaan MEKUn henkilöstön siirtymisessä instituutin palvelukseen sovellettaisiin valtion virkamieslain (750/1994) säännöksiä.

Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista annetun lain voimaantulo- ja siirtymäsään-

nöksen 5 momentin mukaan voitaisiin ennen lain voimaantuloa ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta annetun lain (1434/2007) nimike ja 1—7 § sekä
lisätään lakiin uusi 6 a ja 6 b § seuraavasti:

Laki**Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista**

1 §

Toimiala

Elokuvien ja televisio- ja radio-ohjelmien säilyttämistä ja niihin liittyvää tutkimusta sekä kuvaohjelmien tarjoamisen valvontaa ja mediakasvatuksen edistämistä varten on Kansallinen audiovisuaalinen instituutti, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen.

2 §

Tehtävät

Instituutin tehtävänä on:

1) ottaa vastaan talletuksina ja hankkia kokoelmiinsa elokuvia ja televisio- ja radio-ohjelmia sekä niihin liittyvää esineistöä ja muuta aineistoa, tallentaa ja arkistoida televisio- ja radio-ohjelmia sekä entistää kokoelmissaan olevia aineistoja;

2) edistää mediakasvatusta, lasten media-taitoja ja lapsille turvallista mediaympäristöä sekä tiedottaa lapsia ja mediaa koskevista asioista;

3) edistää toimialansa kulttuurin tuntemusta saattamalla elokuvia ja ohjelmia yleisön saataville kulttuuri-, koulutus- ja tutkimus-tarkoituksessa ja harjoittamalla niiden esitys-

toimintaa sekä asettamalla näytteille toimialansa aineistoja;

4) edistää ja harjoittaa toimialansa tutkimusta sekä tarjota toimialaansa liittyviä palveluja;

5) hoitaa kuvaohjelmalaissa (710/2011) säädetyt luokittelu- ja valvontatehtävät ja muut laissa säädetyt tehtävät sekä vastata kuvaohjelmaluokittelijoiden koulutuksesta;

6) hoitaa ne muut tehtävät, jotka sille laissa tai valtioneuvoston asetuksessa erikseen säädetään tai jotka opetus- ja kulttuuriministeriö sille antaa.

3 §

Lahjoitus- ja testamenttivarat

Instituutilla on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

4 §

Neuvottelukunta

Instituutissa on neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tukea ja kehittää viraston toimintaa sekä tehdä aloitteita ja edistää yhteistyötä toimialalla.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Johtaminen ja ratkaisuvälit

Instituuttia johtaa johtaja. Instituutilla on työjärjestys, jonka johtaja vahvistaa.

Johtaja ratkaisee esittelystä muut instituutissa ratkaistavat asiat, joita ei ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty instituutin muun virkamiehen ratkaistaviksi.

Johtajan tehtävistä ja kuvaohjelmalain mukaisten asioiden ratkaisemisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Maksut

Instituutin suoritteista perittäviin maksuihin sovelletaan, mitä valtion maksuperusteissa (150/1992) ja sen nojalla annetussa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa säädetään.

6 a §

Kuvaohjelmaluokittelijarekisteri

Kuvaohjelmalaissa tarkoitettua valvontatehtävää toteuttamiseksi instituutti ylläpitää kuvaohjelmaluokittelijoista kuvaohjelmaluokittelijarekisteriä, johon merkitään:

- 1) kuvaohjelmaluokittelijan nimi;
- 2) luokittelijan yhteystiedot;
- 3) luokittelijaksi hyväksymisen voimassaoloaika;
- 4) mahdollinen kuvaohjelmalain 22 §:n 2 momentissa tarkoitettu varoitus.

Kuvaohjelmaluokittelijarekisteristä voidaan pitää sähköisesti kaikkien saatavilla otetta, jossa näkyvät 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Rekisteriin merkityt tiedot säilytetään viisi vuotta sen vuoden lopusta, jolloin luokittelijaksi hyväksymisen voimassaoloaika on päätynyt.

Muilta osin rekisteritietojen ja niihin liittyvien asiakirjojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan

julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja muusta henkilötietojen käsittelystä henkilötietolaissa (523/1999).

6 b §

Luokitteluohjelmisto

Instituutti ylläpitää ja kehittää luokitteluohjelmistoa, jonka avulla kuvaohjelmalaissa tarkoitettu kuvaohjelmien luokittelu toteutetaan.

7 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Instituutin organisaatiosta, henkilöstöstä, virkojen kelpoisuusvaatimuksista ja täyttämisestä, virkavapaudesta ja sijaisuudesta sekä valtion edustamisesta tuomioistuimissa ja muissa virastoissa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tarkempia määräyksiä instituutin organisaatiosta, virkamiesten tehtävistä ja sijaisista, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta, ilman esittelyä ratkaistavista asioista sekä muusta sisäisestä hallinnosta voidaan antaa viraston työjärjestyksessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä olevalla viittauksella Kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon tai Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukseen tarkoitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät instituutille. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen hallussa olevat tilastot ja rekisterit sekä tutkimus- ja muut aineistot siirtyvät instituutille.

Henkilöstön asemasta säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 2 luvussa.

2.

Laki**kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain (1433/2007) 4, 6, 10—17, 19—22, 24 ja 26—28 §, sellaisena kuin niistä on 27 § osaksi laissa 1454/2009, seuraavasti:

4 §

Luovutusvelvollisuus

Suomessa valmistetuista painotuotteista ja tallenteista on luovutettava kappaleet seuraavasti:

- 1) muusta painotuotteesta kuin pienpainatteesta ja sanomalehdestä kuusi kappaletta;
- 2) pienpainatteesta kaksi kappaletta;
- 3) sanomalehdestä yksi kappale;
- 4) elokuvan sisältävästä tallenteesta kaksi kappaletta;
- 5) muusta tallenteesta yksi kappale.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja painotuotteita ja tallenteita julkaistaan yhtenä kokonaisuutena sen vuoksi, että ne on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä, luovutetaan tällaisesta kokonaisuudesta lisäksi yksi kappale.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut painotuotteet ja tallenteet luovutetaan Kansalliskirjastoon lukuun ottamatta elokuvan sisältäviä tallenteita, jotka luovutetaan Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin.

Luovutusvelvollisuus ei koske:

- 1) pienpainatteita ja tallenteita, joiden tiedollinen, kuvallinen tai äänellinen sisältö on erityisen vähäinen;
- 2) painotuotteiden ja tallenteiden muuttamattomia lisäpainoksia;
- 3) vain ulkomailla julkaistavia painotuotteita ja tallenteita;
- 4) pistekirjoituksella valmistettuja tuotteita; eikä
- 5) taidegraafisia alkuperäisvedoksia.

Mitä 4 momentissa säädetään, koskee vastaavasti ulkomailla valmistettua painotuotetta ja tallennetta.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, koskee myös ulkomailla valmistettua painotuotetta ja tallennetta, jos sitä on tuotu maahan vähintään 50 kappaletta.

Kunkin vuosineljänneksen aikana valmistetut painotuotteet ja tallenteet on luovutettava 30 päivän kuluessa tämän ajanjakson päättymisestä. Ulkomailla valmistetut painotuotteet ja tallenteet on luovutettava 30 päivän kuluessa siitä, kun ne on tuotu maahan.

6 §

Muut painotuotteita ja tallenteita koskevat säännökset

Kuhunkin 4 §:ssä tarkoitettua aineistoa koskevaan lähetykseen on liitettävä kaksi lähetysluetteloa, joista toinen jää Kansalliskirjastoon tai Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin ja toinen palautetaan luovuttajalle varustettuna merkinnällä, että lähetyksen on vastaanotettu. Luettelosta tulee käydä ilmi lähetykseen sisältyvien painotuotteiden ja tallenteiden tunnistetiedot, lukumäärä sekä maininta siitä, mitä ajanjaksoa lähetyksen koskee.

Jollei painotuotteeseen tai tallenteeseen ole merkitty valmistusvuotta, on luovutusvelvollisen se siihen lisättävä arkistointikelpoisella menetelmällä, joka ei vahingoita aineistoa.

Tämän luvun mukaisesti luovutettavien painotuotteiden ja tallenteiden omistusoikeus siirtyy sille laitokselle, johon aineisto 21 §:n mukaan sijoitetaan säilytettäväksi.

11 §

Televisio- ja radio-ohjelmistojen tallentaminen

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tehtävänä on tallentaa televisio- ja radio-ohjelmistoja. Tallennettaviin ohjelmistoihin tulee sisällyttää edustavasti ja monipuolisesti eri aikoina yleisölle lähetettäviä televisio- ja radio-ohjelmistoja.

Instituutti voi käyttää 1 momentin mukaisen tehtävien suorittamisessa apuna ulkopuolisia. Instituutin tulee huolehtia siitä, että ulkopuoliset sitoutuvat toimimaan tämän lain mukaisesti.

11 §

Velvollisuus televisio- ja radio-ohjelmien tallettamiseen

Kotimaisen tuottajan valmistaman televisiossa tai radiossa lähettämistä varten tehdyn televisio- tai radio-ohjelman alkuperäisaineiston omistajan on 90 päivän kuluessa ohjelman ensimmäisestä lähettämisestä talletettava alkuperäisaineisto tai sitä teknisesti vastaava aineisto Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin tai muuhun instituutin tähän tarkoitukseen hyväksymään säilytystilaan. Mitä tässä momentissa säädetään omistajasta, koskee vastaavasti sitä, jolla muuten on oikeus määrätä aineistosta.

Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään ohjelmaa, jonka tuottaja on Suomen kansalainen, Suomessa vakituisesti asuva henkilö tai Suomen lainsäädännön mukaan perustettu oikeushenkilö, jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Suomessa. Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään myös ohjelmaa, joka on valmistettu yhteistyössä ulkomaisen tuottajan kanssa, jos yhteistuotannon kotimaisella osapuolella on oikeus määrätä ohjelman esittämisestä Suomessa.

Edellä 1 momentissa säädettyä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos instituutti on kirjallisesti kieltäytynyt vastaanottamasta aineistoa. Instituutilla on oikeus saada ohjelma katsottavaksi tai kuultavaksi ennen arkistoinnista tai säilytyspaikasta päättämistä.

12 §

Sopimukseen perustuva televisio- ja radio-ohjelman tallettaminen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi sopia kotimaisen tuottajan kanssa myös muun 11 §:ssä tarkoitettuun televisio- tai radio-ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta instituuttiin tai muuhun säilytystilaan.

Instituutti voi sopia kotimaisen tuottajan kanssa myös muun kuin 11 §:ssä tarkoitettujen ohjelman ja ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta instituuttiin tai muuhun säilytystilaan.

Instituutti voi sopia ulkomaisen tuottajan kanssa televisio- tai radio-ohjelman ja ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta instituuttiin.

13 §

Muut televisio- ja radio-ohjelmia koskevat säännökset

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa Kansallisen audiovisuaalisen instituutin esityksestä suunnitelman televisio- ja radio-ohjelmistojen tallentamisen laajuudesta sekä televisio- ja radio-ohjelmien tallettamiskäytännöistä. Suunnitelmassa otetaan huomioon instituutin käytävissä olevat tekniset ja taloudelliset resurssit, lain tarkoituksenmukaisen tutkimuksen ja kulttuurihistoriallisen arkistoinnin tarpeet sekä tuottajien tasapuolinen kohtelu.

Televisio- ja radio-ohjelman alkuperäisaineiston tai sitä teknisesti vastaavan aineiston tallettamisesta ja muusta kuin tämän lain mukaisesta käytöstä tulee tehdä kirjallinen sopimus. Jollei toisin ole sovittu, talletettua aineistoa saadaan käyttää tämän lain mukaisesti.

Aineiston tallettajan tulee tallettamisen yhteydessä antaa instituutille luettelo ja kuvailutiedot tallettavasta aineistosta.

Instituutti vastaa talletetun aineiston säilymisestä. Instituutin on tarvittaessa ennen alkuperäisaineiston tai sen kopion luovuttamista tutkimus- tai muuhun käyttöön valmistettava aineistosta uusi kopio. Mitä tässä momentissa säädetään instituutista, koskee myös sitä, joka säilyttää talletettua aineistoa muussa säilytystilassa.

Talletettavan aineiston omistusoikeus ei siirry instituutille. Ohjelman oikeuksien haltijalla on oikeus saada talletettu ohjelma haltuunsa ja käyttöönsä tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisten oikeuksien toteuttamiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään televisio- ja radio-ohjelmien tallettamisesta, sovelletaan myös ohjelmiin liittyvän muun aineiston tallettamiseen ja säilyttämiseen.

14 §

Velvollisuus elokuvan tallettamiseen

Kotimaisen tuottajan valmistaman, muun kuin yksinomaan televisiota varten tehdyn elokuvan alkuperäisaineiston omistajan on viiden vuoden kuluessa elokuvan valmistumisesta talletettava alkuperäisaineisto tai sitä teknisesti vastaava aineisto Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin tai muuhun instituuttiin tähän tarkoitukseen hyväksymään säilytystilaan. Mitä tässä momentissa säädetään omistajasta, koskee vastaavasti sitä, jolla muuten on oikeus määrätä aineistosta.

Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään elokuvaa, jonka on valmistanut Suomen kansalainen, Suomessa vakituisesti asuva henkilö tai Suomen lainsäädännön mukaan perustettu oikeushenkilö, jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Suomessa. Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään myös elokuvaa, joka on valmistettu yhteistyössä ulkomaisen tuottajan kanssa, jos elokuvan alkuperäisaineisto säilytetään Suomessa.

Edellä 1 momentissa säädettyä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos instituutti on kirjallisesti kieltäytynyt vastaanottamasta ai-

neistoa. Instituutilla on oikeus saada elokuva katsottavakseen ennen arkistoinnista tai säilytyspaikasta tehtävää päätöstä.

15 §

Velvollisuus esityskopion ja elokuvan tiedotusaineiston tallettamiseen

Muun kuin yksinomaan televisiota varten tehdyn kotimaisen elokuvan tuottajan on talletettava Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin yksi esityskopio elokuvasta ja kappaleet elokuvan mainos- ja muusta tiedotusaineistosta kolmen vuoden kuluessa elokuvan valmistumisesta. Esityskopion tallettamisvelvollisuutta ei ole, jos elokuvasta on olemassa vain yksi esityskopio tai tallettamista on siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana. Mitä tässä pykälässä säädetään tuottajasta, koskee vastaavasti muuta oikeuksien haltijaa, jolla on oikeus määrätä elokuvan esityskopioiden valmistamisesta.

16 §

Sopimukseen perustuva elokuvan tallettaminen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi sopia kotimaisen tuottajan kanssa myös 14 §:ssä tarkoitettuun elokuvaan liittyvän aineiston tallettamisesta instituuttiin.

Instituutti voi sopia ulkomaisen tuottajan kanssa Suomessa julkisesti esitetyn elokuvan sekä elokuvan mainos- ja muun tiedotusaineiston tallettamisesta instituuttiin.

17 §

Muut elokuvia koskevat säännökset

Tämän luvun mukaisen elokuvan alkuperäisaineiston tai sitä teknisesti vastaavan aineiston tallettamisesta ja käytöstä tulee tehdä kirjallinen sopimus. Jollei toisin ole sovittu, talletettua aineistoa saadaan käyttää tämän lain mukaisesti.

Aineiston tallettajan tulee tallettamisen yhteydessä antaa Kansalliselle audiovisuaalisel-

le instituutille luettelo ja kuvailutiedot tallettavasta aineistosta.

Instituutti vastaa talletetun aineiston säilymisestä. Instituutin on tarvittaessa ennen alkuperäisaineiston tai sen kopion luovuttamista tutkimus- tai muuhun käyttöön valmistettava aineistosta uusi kopio. Mitä tässä momentissa säädetään instituutista, koskee myös sitä, joka säilyttää talletettua aineistoa muussa säilytystilassa.

Talletetun aineiston omistusoikeus ei siirry instituutille. Elokuvan oikeuksien haltijalla on oikeus saada talletettu elokuva haltuunsa ja käyttöönsä tekijänoikeuslain mukaisten oikeuksien toteuttamiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään elokuvan tallettamisesta, sovelletaan myös elokuvaan liittyvän muun aineiston tallettamiseen ja säilyttämiseen.

19 §

Aineistojen tekniset vaatimukset

Luovutettavien ja talletettavien aineistojen tulee olla täydellisiä, teknisesti virheettömiä ja siinä muodossa, missä ne on julkaistu tai muutoin saatettu yleisön saataville.

Tämän lain 3—5 luvun mukaan luovutus- tai tallettamisvelvollisen tulee huolehtia siitä, että luovutettavat ja talletettavat aineistot ovat kopioitavissa tallennusvälineeltä toiselle ja muunnettavissa pitkäaikaissäilytykseen sopivaan muotoon teknisten suojausten estämättä. Luovutettavan ja talletettavan aineiston tiedollisen, kuvallisen ja äänellisen sisällön tulee vastata mahdollisimman tarkasti alkuperäisen aineiston sisältöä. Tässä momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos luovutus- tai tallettamisvelvollisella ei ole oikeutta tai teknisiä välineitä edellä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jollei aineistoa voida siinä olevan teknisen suojauksen vuoksi käyttää tämän lain mukaisesti, Kansalliskirjasto ja Kansallinen audiovisuaalinen instituutti saavat purkaa tai kiertää teknisen suojauksen.

20 §

Aineistoa koskevien tietojen luovuttaminen

Edellä 8 §:ssä tarkoitettuun verkkoaineiston luovutukseen tulee sisällyttää aineistoon liittyvät kuvailutiedot ja aineiston tekijänoikeuslain mukaisten oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot.

Edellä 10 §:ssä tarkoitetun televisio- ja radio-ohjelmiston lähettäjän tulee luovuttaa olemassa olevat ohjelmiston kuvailu- ja lähetystiedot Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille tai mahdollistaa sille pääsy tiedot sisältäviin tietojärjestelmiin.

21 §

Aineiston säilytyspaikka

Edellä 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista painotuotteista sijoitetaan yksi kappale Kansalliskirjastoon, Itä-Suomen yliopiston kirjastoon, Jyväskylän yliopiston kirjastoon, Oulun yliopiston kirjastoon, Turun yliopiston kirjastoon ja Åbo Akademin kirjastoon.

Pienpainatteista yksi kappale sijoitetaan Kansalliskirjastoon ja yksi kappale Turun yliopiston kirjastoon.

Sanomalehdet, muut kuin elokuvan sisältävät tallenteet, 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen aineistot ja verkkoaineistot säilytetään Kansalliskirjastossa. Kansalliskirjasto ja Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voivat sopia verkkoaineiston säilyttämisestä myös institutissa tai muussa säilytyspaikassa.

Elokuvan sisältävät tallenteet sekä 10, 11, 12, 14 ja 15 §:n mukaisesti tallennettavat tai talletettavat aineistot säilytetään instituutissa. Edellä 11, 12 ja 14 §:ssä tarkoitettujen aineistot voidaan säilyttää myös muussa säilytystilassa siten kuin mainituissa pykälissä säädetään.

22 §

Aineiston käyttö

Aineistoa saa käyttää tämän lain tarkoituksen ja säännösten mukaisesti ja noudattaen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Jos luovutus- tai tallettamisvelvollinen tietää, että tietojen antamista luovutettavasta tai talletettavasta aineistosta on laissa tai muuten rajoitettu, siitä on ilmoitettava luovutuksen tai tallettamisen yhteydessä. Aineistojen kappaleet, jotka sisältävät salassa pidettäviä tietoja, on säilytettävä Kansalliskirjastossa tai Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa, kunnes salassapitoaika on kulunut umpeen.

Tekijänoikeudella suojatun aineiston kappaleiden valmistamisesta ja aineiston saattamisesta yleisön saataville 21 §:ssä mainituissa kirjastoissa ja instituutissa on lisäksi voimassa, mitä tekijänoikeuslaissa säädetään.

Aineiston säilyttämisestä ja käyttämisestä vastaavien kirjastojen ja instituutin tulee huolehtia siitä, että tämän lain nojalla luovutettua, kerättyä, tallennettua tai talletettua aineistoa ei käytetä lain vastaisesti.

24 §

Säädetyistä velvollisuuksista poikkeaminen

Kansalliskirjasto voi luovutusvelvollisen hakemuksesta myöntää luovutettavien painotuotteiden ja tallenteiden kappaleiden lukumäärän osalta helpotuksia luovutusvelvollisuudesta 4 §:n 1, 2 ja 5 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa lukuun ottamatta elokuvan sisältäviä tallenteita. Elokuvatallenteiden osalta helpotuksia voi myöntää Kansallinen audiovisuaalinen instituutti.

Kansalliskirjaston ja instituutin tulee luovutusvelvollisen hakemuksesta myöntää luovutusvelvollisuudesta vapautus, jos luovutusvelvollisuutta on siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

26 §

Valvonta

Kansalliskirjasto valvoo 4 ja 8 §:ssä tarkoitetun luovutusvelvollisuuden noudattamista lukuun ottamatta elokuvan sisältävien tallenteiden luovutusta.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti valvoo 4 §:ssä tarkoitetun luovutusvelvollisuuden noudattamista elokuvan sisältävien tallenteiden osalta sekä 11, 14 ja 15 §:ssä tarkoitetun tallettamisvelvollisuuden noudattamista.

27 §

Laiminlyönnin oikaiseminen

Kansalliskirjaston on kehotettava sitä, joka laiminlyö 4 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa luovuttaa painotuote tai tallenne taikka 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa mahdollistaa verkkoaineiston haku ja tallentaminen tai velvollisuutensa luovuttaa verkkoaineisto taikka joka aineistoa luovuttaessaan jättää noudattamatta, mitä 19 ja 20 §:ssä säädetään, täyttämään velvollisuutensa.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin on kehotettava sitä, joka laiminlyö 4 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa luovuttaa elokuvan sisältävä tallenne tai 11, 14 tai 15 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa tallettaa televisio- tai radio-ohjelma tai elokuva ja niihin liittyvä aineisto taikka joka aineistoa luovuttaessaan tai tallettaessaan jättää noudattamatta, mitä 19 ja 20 §:ssä säädetään, täyttämään velvollisuutensa.

Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, aluehallintovirasto voi Kansalliskirjaston tai instituutin hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai korjaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

28 §

Muutoksenhaku

Tämän lain mukaiseen Kansalliskirjaston tai Kansallisen audiovisuaalisen instituutin päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki**kuvaohjelmanlain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuvaohjelmanlain (710/2011) 4, 5, 8, 11—14, 16, 18—26, 28—31 ja 34—36 §
seuraavasti:

4 §

Ilmoitus kuvaohjelmien tarjoamisesta

Kuvaohjelman tarjoajan on tehtävä ilmoitus Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille ryhtyessään tarjoamaan kuvaohjelmia. Ilmoitus on tehtävä, kun ohjelmia tarjotaan taloudellisessa tarkoituksessa ja säännöllisesti. Ilmoitusta ei tehdä, jos tarjotaan ainoastaan kuvaohjelmia, joita ei 9—11 §:n nojalla tarvitse luokitella ja merkitä.

Ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) kuvaohjelman tarjoajan nimi, toiminimi, yhteystiedot ja kotipaikka;
- 2) kuvaus kuvaohjelman tarjoamistavasta;
- 3) kuvaohjelman tarjoamispaikan yhteystiedot.

Instituutin on annettava viikon kuluessa vahvistus ilmoituksen vastaanottamisesta. Jos 2 momentin mukaisissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, niistä on ilmoitettava viipymättä instituutille.

Kuvaohjelman tarjoajan on toimitettava instituutille tieto kalenterivuoden aikana tarjoamiensa 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kuvaohjelmien määräst. Tieto on toimitettava seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Instituutin pyynnöstä kuvaohjelman tarjoajan on toimitettava instituutille luttelo näiden kuvaohjelmien nimikkeistä.

5 §

Kuvaohjelman tarjoaminen

Kuvaohjelman saa tarjota, jollei 9—11 §:ssä toisin säädetä, vain, jos se on

luokiteltu siten kuin 16 §:n 1 momentissa säädetään ja siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä ikärajasta ja sisällöstä tai se on 16 §:n 3 momentissa tarkoitettu kuvaohjelma ja siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä ikärajasta ja sisällöstä. Jos kyseessä on 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu kuvaohjelma, sen saa tarjota vain, jos siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä 18 vuoden ikärajasta.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti määrää 1 momentissa tarkoitettujen ikäraja- ja sisältömerkintöjen ulkoasun.

8 §

Käytännesäännöt

Kuvaohjelmien tarjoajat voivat laatia käytännesääntöjä hyvän kuvaohjelmien tarjoamisen tavan ja mediakasvatuksen edistämiseksi. Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi tarkastaa, että käytännesäännöt ovat tämän lain mukaisia.

11 §

Luvan perusteella luokittelusta ja merkitsemisestä vapautettu kuvaohjelma

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi antaa hakemuksesta luvan tarjota kuvaohjelmia niitä tämän lain mukaisesti luokittelematta ja merkitsemättä kuvaohjelmien tarjoamista varten järjestettävässä erityisessä tilaisuudessa.

Lupa voidaan antaa yhtä tilaisuutta varten tai määräajaksi. Lupa voidaan liittää kuvaohjelmien esityspaikkaa ja -aikaa sekä katsojien ikää koskevia ehtoja.

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan saaja rikkoo tätä lakia tai luvan ehtoja tai jos esitettyjen kuvaohjelmien sisältö antaa siihen muuten aihetta. Lupa voidaan peruuttaa myös, jos instituutille on lupaa haettaessa annettu virheellisiä tietoja.

12 §

Oikeus luokitella kuvaohjelma

Kuvaohjelman saa luokitella ainoastaan 13 §:n mukaisesti hyväksytty kuvaohjelmaluokittelija sekä Kansallisen audiovisuaalisen instituutin palveluksessa oleva virkamies, jonka tehtäviin luokittelu kuuluu.

13 §

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen ja luokittelijakoulutus

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti hyväksyy kuvaohjelmaluokittelijaksi 18 vuotta täyttäneen tehtävään sopivan henkilön, joka:

1) on suorittanut hyväksytysti 2 momentissa tarkoitetun kuvaohjelmaluokittelijakoulutuksen; tai

2) on suorittanut hyväksytysti aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista 2 momentissa tarkoitetun kertauskoulutuksen, jos kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty kuvaohjelmaluokittelijaksi 1 kohdan perusteella.

Koulutus kuvaohjelmaluokittelijaksi ja kertauskoulutus sisältävät ainakin tämän lain säännöksiin, lapsen kehitykseen, kuvaohjelman luokitteluun ja luokittelun perusteisiin sekä sananvapauteen liittyvät opetusaiheet. Instituutti määrää vaatimukset, jotka kuvaohjelmaluokittelijakoulutuksen ja kertauskoulutuksen tulee täyttää.

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen on voimassa viisi vuotta. Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksytylle on annettava todistus

siitä, että hänet on hyväksytty kuvaohjelmaluokittelijaksi.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tulee ennen hyväksymispäätöksen tekemistä pyytää hakijalta nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä henkilön sopivuuden arvioimiseksi. Rikostaustan selvittämiseksi tämän lain nojalla esitetty rikosrekisteriote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi.

Rekisteriotteen nähtäväksi esittäneen henkilön henkilötietoihin saadaan tehdä ainoastaan merkinnät rikosrekisteriotteen esittämisestä ja otteen tunnistetiedoista. Henkilö, joka on tämän lain mukaan saanut rikosrekisteriotteen nähtäväksi, ei saa ottaa siitä jäljennöstä. Rikosrekisteriote on palautettava otteen esittäneelle henkilölle viipymättä.

14 §

Kuvaohjelmaluokittelijana toimiminen

Kuvaohjelmaluokittelijan ja 12 §:ssä tarkoitetun virkamiehen on tehtävä luokittelu itsenäisesti ja riippumattomasti.

Kuvaohjelmaluokittelijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä. Kuvaohjelmaluokittelijan vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti valvoo kuvaohjelmaluokittelijoiden toimintaa ja ylläpitää rekisteriä kuvaohjelmaluokittelijoista Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista annetun lain (1434/2007) 6 a §:n mukaisesti.

16 §

Kuvaohjelman luokittelu ja merkintä 18 vuoden ikäraja

Jos kuvaohjelma on 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla haitallinen lapsen kehitykselle, sille on ohjelman sisällön mukaan luokiteltava 7, 12, 16 tai 18 vuoden ikäraja ja annettava ohjelman sisältöä kuvaava symboli. Jos ohjelmaa ei ole pidettävä lapsen kehitykselle haitallisena, se on luokiteltava tarjottavaksi kaikenikäisille.

Jos kyseessä on ohjelma, joka on yksiselitteisesti tarkoitettu tarjottavaksi ainoastaan 18 vuotta täyttäneille, ohjelmaa ei luokitella. Tällaisen ohjelman saa tarjota vain, jos siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä 18 vuoden ikäraja.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi hyväksyä ohjelmalle Euroopan unionin alueella annetun ikärajan ja sisältöä kuvaavan symbolin Suomessa käytettäväksi tässä laissa tarkoitettulla tavalla ilman, että ohjelma luokitellaan Suomessa.

18 §

Kuvaohjelmaluettelo

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ylläpitää julkista kuvaohjelmaluettelo. Kuvaohjelmaluetteloon merkitään 17 §:n 2 momentin 2—6 kohdan mukaiset tiedot sekä tieto 21 ja 30 §:n mukaisista toimenpiteistä.

19 §

Valvontaviranomainen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti valvoo tämän lain noudattamista.

20 §

Yleisöpalautte

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ottaa vastaan lapsen kehitykselle haitallisten kuvaohjelmien tarjoamista koskevaa yleisöpalautetta.

Instituutti antaa vahvistuksen yleisöpalautteen vastaanottamisesta. Jos palautte aiheuttaa toimenpiteitä, instituutti toimittaa siitä tiedon palautteen antajalle.

21 §

Kuvaohjelman ottaminen luokiteltavaksi

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ottaa kuvaohjelman luokiteltavakseen perustelusta vaatimuksesta tai jos on muutoin syytä epäillä, ettei ohjelmaa ole luokiteltu tämän lain mukaisesti.

Instituutti voi luokitella aikaisemmin luokitellun kuvaohjelman uudelleen, jos on ilmeistä, että ajan kulumisen ja yhteiskunnallisten arvostusten muutos on johtanut siihen, ettei ohjelman aikaisempi luokittelu ole enää tarkoituksenmukainen.

Kuvaohjelman tarjoajan on instituutin pyynnöstä toimitettava tässä pykälässä tarkoitettu kuvaohjelma korvauksetta instituutin käyttöön.

22 §

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen peruuttaminen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi peruuttaa kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen, jos:

1) kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksytyt ei enää täytä 13 §:n 1 momentissa säädettyjä hyväksymisen edellytyksiä;

2) kuvaohjelmaluokittelija on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton kuvaohjelmaluokittelijaksi;

3) kuvaohjelmaluokittelija on tahallaan tai toistuvasti menetellyt luokittelijana olennaisesti virheellisesti.

Instituutti voi 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa kuvaohjelmaluokittelijalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi hänen oloihinsa nähden kohtuutonta.

23 §

Merkintöjen tarkastaminen

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla on oikeus tehdä kuvaohjelman tarjoajan toimilassa ja muussa vastaavassa toimintapaikassa tarkastus sen toteamiseksi, että kuvaohjelmissa on vaadittavat merkinnät.

Instituutti voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tarkastamaan merkinnät. Ulkopuolinen asiantuntija voi instituutin pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

24 §

Tarkastus

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla ja 23 §:n 2 momentissa tarkoitetulla asiantuntijalla on oikeus päästä kuvaohjelman tarjoajan sellaisiin toimitiloihin ja muihin vastaaviin toimintapaikkoihin, joissa säilytetään tarjottaviksi tarkoitettuja tai tarjottavina olevia kuvaohjelmia, sekä saada korvauksetta kaikki merkintöjen tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tarjoajan on muutoinkin avustettava tarkastuksessa. Tarkastusta ei saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

Instituutilla on oikeus ottaa haltuunsa sellainen kuvaohjelma, jossa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, jos se on välttämätöntä merkitsemättömien kuvaohjelmien tarjoamisen estämiseksi, sekä tarkastuksen kohteena oleva muu aineisto, jos se on välttämätöntä tarkastuksen tekemiseksi. Jos kuvaohjelmien merkinnöissä on vain vähäisiä puutteita, instituutin tulee kuvaohjelmia haltuun ottamatta asettaa kohtuullinen määräaika puutteen poistamiseksi.

Aineiston haltuunotosta on merkintätarkastuksen yhteydessä laadittava pöytäkirja, jossa on mainittava haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Kuvaohjelmat, joissa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, tulee palauttaa, kun lainmukaista perustetta niiden hallussapitoon ei enää ole. Muu aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarvita.

25 §

Huomautus ja uhkasakko

Jos kuvaohjelman tarjoaja laiminlyö 6 §:n 2—5 momentissa tai 7 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi kehottaa kuvaohjelman tarjoajaa täyttämään velvollisuutensa. Instituutti voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

26 §

Valvontamaksu

Kuvaohjelmien tarjoamisen valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi peritään Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille valvontamaksu.

Valvontamaksun on velvollinen suorittamaan yhteisö ja henkilö, jota koskee 4 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus.

Maksu peritään ensimmäisen kerran siltä kalenterivuodelta, jonka aikana kuvaohjelmien tarjoaminen aloitetaan. Valvontamaksua tai osaa siitä ei palauteta, jos toiminnan harjoittaja lopettaa toimintansa kesken kalenterivuoden.

28 §

Valvontamaksun määrääminen ja periminen

Valvontamaksu peritään kalenterivuositain. Maksun määrää maksettavaksi Kansallinen audiovisuaalinen instituutti.

Maksun suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottoperustetta säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä säädetyn korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta instituutti voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jäisi tätä pienemmäksi.

29 §

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin suoritteista perittävät maksut

Tämän lain mukaisista Kansallisen audiovisuaalisen instituutin ja kuvaohjelmalautakunnan suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

30 §

Oikaisuvaatimusmenettely

Kuvaohjelmaluokittelijan tekemään luokittelupäätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen vaatia oikaisua Kansalliselta audiovisuaaliselta instituutilta. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolaissa (434/2003).

31 §

Muutoksenhaku Kansallisen audiovisuaalisen instituutin päätökseen

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tekemään kuvaohjelman luokittelupäätökseen haetaan muutosta valittamalla kuvaohjelmalautakuntaan. Valituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lautakunnan on käsiteltävä valitus kiireellisenä.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun instituutin tämän lain nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään instituutille.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Instituutti voi luokittelua koskevassa päätöksessään määrätä päätöksen noudatettavaksi, vaikka se ei ole lainvoimainen.

34 §

Luokiteltavaksi toimitetun kuvaohjelman julkisuus

Kuvaohjelmaluokittelijalle tai Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille luokiteltavaksi

toimitettu kuvaohjelma on pidettävä salassa, jos ei ole ilmeistä, että tiedon antaminen siitä ei loukkaa kuvaohjelmaan liittyviä tekijänoikeuksia tai aiheuta tarjoajalle tai muulle asian osalliselle taloudellista vahinkoa tai vaarana luokittelun tarkoituksen toteutumista. Instituutin asiakirjoihin sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

35 §

Virka-apu

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla on oikeus saada poliisi-, tulli- ja rajavartiolaitanomaisilta tarpeellista virka-apua 23 ja 24 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa.

36 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) jättää tekemättä ilmoituksen kuvaohjelmien tarjoamisesta taikka toimittamatta tiedon kuvaohjelmien määrästä tai luettelon kuvaohjelmien nimikkeistä siten kuin 4 §:ssä säädetään,

2) tarjoaa kuvaohjelman, jota ei ole luokiteltu ja merkitty siten kuin 5 §:ssä säädetään,

3) luokittelee kuvaohjelman ilman 12 §:ssä tarkoitettua oikeutta toimia kuvaohjelmaluokittelijana,

4) jättää tekemättä 17 §:ssä säädetyn ilmoituksen kuvaohjelmaluetteloon tai

5) jättää toimittamatta kuvaohjelman Kansallisen audiovisuaalisen instituutin käyttöön 21 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 17 luvun 18 b §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kuvaohjelmarikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**tekijänoikeuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tekijänoikeuslain (404/1961) 16 b sekä 16 c § ja sen edellä oleva väliotsikko, sellaisina kuin ne ovat laissa 1436/2007, seuraavasti:

16 b §

Kirjasto, jolle kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain (1433/2007) mukaan on luovutettava teoksen kappale, saa:

1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitettuun tavoin ja pykälissä säädettyin edellytyksin;

2) välittää kokoelmissaan olevan julkistetun teoksen yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin tässä kohdassa tarkoitettun käytön edellyttämä teoksen kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty, sellaisen kirjaston tiloissa, jonka kokoelmiin liitettäväksi aineisto kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaan sijoitetaan, sekä eduskunnan kirjastossa ja Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa;

3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita tietoverkoissa yleisön saataviin saatetuista teoksista;

4) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleen sellaisesta julkaistusta teoksesta, jonka hankkiminen osaksi kirjaston kokoelmaa on tarpeen, mutta jota ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta.

Mitä 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetään, sovelletaan myös niihin kirjastoihin, joiden kokoelmiin liitettäväksi 1 momentissa tarkoitettu kirjasto kulttuuriaineistojen tallet-

tamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaan sijoittaa aineiston.

*Teosten käyttäminen Kansallisessa
 audiovisuaalisessa instituutissa*

16 c §

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti saa:

1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitettuun tavoin ja pykälissä säädettyin edellytyksin;

2) välittää kokoelmissaan olevan teoksen yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten 16 b §:ssä tarkoitettujen kirjaston tiloissa, eduskunnan kirjastossa ja Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksessa yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin teoksen käytön edellyttämä kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty;

3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita televisiossa tai radiossa lähettämällä yleisön saataviin saatetuista teoksista.

Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta ulkomaisen tuottajan tallettamaan elokuvateokseen.

Instituutin kokoelmissa olevaa teosta saa, lukuun ottamatta ulkomaisen tuottajan tallettamaa elokuvateosta, käyttää tutkimukseen ja korkeakoulutasoiseen elokuvaopetukseen.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen tallettamisvelvollisuuden piiriin kuuluvaan aineistoon, jota säilyte-

tään kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaisesti hyväksytyssä säilytystilassa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta
20 .

5.

Laki**Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annettu laki (711/2011).

2 §
Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä .

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 2013

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Kulttuuri- ja urheiluministeri *Paavo Arhinmäki*

1.

Laki**Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta annetun lain (1434/2007) nimike ja
 1—7 § sekä
lisätään lakiin uusi 6 a ja 6 b § seuraavasti:

Laki**Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista***Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Kansallinen audiovisuaalinen arkisto***Toimiala**

Elokuvien ja televisio- ja radio-ohjelmien säilyttämistä sekä niihin liittyvää tutkimusta varten on opetusministeriön alainen Kansallinen audiovisuaalinen arkisto.

Elokuvien ja televisio- ja radio-ohjelmien säilyttämistä ja niihin liittyvää tutkimusta sekä kuvaohjelmien tarjoamisen valvontaa ja mediakasvatuksen edistämistä varten on Kansallinen audiovisuaalinen instituutti, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen.

2 §

2 §

*Tehtävät**Tehtävät*

Arkisto ottaa vastaan talletuksina ja hankkii kokoelmiinsa elokuvia ja televisio- ja radio-ohjelmia sekä niihin liittyvää esineistöä ja muuta aineistoa, tallentaa ja arkistoi televisio- ja radio-ohjelmia sekä entistää kokoelmissaan olevia aineistoja.

Arkisto edistää ja harjoittaa tutkimusta sekä tarjoaa toimialaansa liittyviä palveluja. Lisäksi arkisto edistää toimialansa kulttuurin tuntemusta saattamalla elokuvia ja ohjelmia yleis-

Instituutin tehtävänä on:

1) ottaa vastaan talletuksina ja hankkia kokoelmiinsa elokuvia ja televisio- ja radio-ohjelmia sekä niihin liittyvää esineistöä ja muuta aineistoa, tallentaa ja arkistoida televisio- ja radio-ohjelmia sekä entistää kokoelmissaan olevia aineistoja;

2) edistää mediakasvatusta, lasten media-taitoja ja lapsille turvallista mediaympäristöä, sekä tiedottaa lapsia ja mediaa koskevis-

sön saataville kulttuuri-, koulutus- ja tutkimustarkoituksessa ja harjoittamalla niiden esitystoimintaa sekä asettamalla näytteille toimialansa aineistoja.

Arkiston tehtävistä säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Lahjoitus- ja testamenttivarat

Arkistolla on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

4 §

Johtokunta

Arkistossa on johtokunta, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Johtaminen ja ratkaisovalta

Arkistoa johtaa johtaja. Arkistolla on työjärjestys.

Johtaja ratkaisee arkistossa ratkaistavat asiat, joita ei ole säädetty johtokunnan ratkaistaviksi taikka säädetty tai työjärjestyksessä määrätty arkiston muun virkamiehen ratkaistaviksi. Valtioneuvoston asetuksella säädetään asioista, joita ei voida määrätä muun virkamiehen ratkaistaviksi.

ta asioista;

3) edistää toimialansa kulttuurin tuntemusta saattamalla elokuvia ja ohjelmia yleisön saataville kulttuuri-, koulutus- ja tutkimustarkoituksessa ja harjoittamalla niiden esitystoimintaa sekä asettamalla näytteille toimialansa aineistoja;

4) edistää ja harjoittaa toimialansa tutkimusta sekä tarjota toimialaansa liittyviä palveluja;

5) hoitaa kuvaohjelmalaissa (710/2011) säädetty luokittelu- ja valvontatehtävät ja muut laissa säädetty tehtävät sekä vastata kuvaohjelmaluokittelijoiden koulutuksesta;

6) hoitaa ne muut tehtävät, jotka sille laissa tai valtioneuvoston asetuksessa erikseen säädetään tai jotka opetus- ja kulttuuriministeriö sille antaa.

3 §

Lahjoitus- ja testamenttivarat

Instituutilla on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

4 §

Neuvottelukunta

Instituutissa on neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tukea ja kehittää viraston toimintaa sekä tehdä aloitteita ja edistää yhteistyötä toimialalla.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella

5 §

Johtaminen ja ratkaisovalta

Instituuttia johtaa johtaja. Instituutilla on työjärjestys, jonka johtaja vahvistaa.

Johtaja ratkaisee esittelystä muut instituutissa ratkaistavat asiat, joita ei ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty instituutin muun virkamiehen ratkaistaviksi.

Johtajan tehtävistä ja kuvaohjelmalain mukaisten asioiden ratkaisemisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Maksut

Arkisto voi periä tuottamistaan palveluista ja suoritteista maksuja, joiden suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annetussa opetusministeriön asetuksessa säädetään.

6 §

Maksut

Instituutin suoritteista perittäviin maksuihin sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annetussa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa säädetään.

6 a §

Kuvaohjelmaluokittelijarekisteri

Kuvaohjelmalaissa tarkoitetun valvonta-tehtävän toteuttamiseksi Instituutti ylläpitää kuvaohjelmaluokittelijoista kuvaohjelmaluokittelijarekisteriä, johon merkitään:

- 1) kuvaohjelmaluokittelijan nimi;*
- 2) luokittelijan yhteystiedot;*
- 3) luokittelijaksi hyväksymisen voimassaoloaika;*
- 4) mahdollinen kuvaohjelmalain 22 §:n 2 momentissa tarkoitettu varoitus.*

Kuvaohjelmaluokittelijarekisteristä voidaan pitää sähköisesti kaikkien saatavilla otetta, jossa näkyvät 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Rekisteriin merkityt tiedot säilytetään viisi vuotta sen vuoden lopusta, jolloin luokittelijaksi hyväksymisen voimassaoloaika on päätynyt.

Muilta osin rekisteritietojen ja niihin liittyvien asiakirjojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja muusta henkilötietojen käsittelystä henkilötietolaisissa (523/1999).

6 b §

Luokitteluohjelmisto

Instituutti ylläpitää ja kehittää luokitteluohjelmistoa, jonka avulla kuvaohjelmalaissa tarkoitettu kuvaohjelmien luokittelu toteutetaan.

7 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään arkiston virkojen täyttämistä, virkojen kelpoisuusvaatimuksista, johtajan esimiesasemaan liittyvistä tehtävistä ja johtajan sijaisen määrittämisestä.

Tarkemmat määräykset arkiston organisaatiosta ja toimintayksiköistä, yksiköiden tehtävistä, muiden virkamiesten kuin johtajan esimiesasemaan liittyvistä tehtävistä, muusta kuin 1 momentissa mainituista sijaisuudesta, sisäisestä johtamisesta sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista annetaan työjärjestyksellä.

7 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Instituutin organisaatiosta, henkilöstöstä, virkojen kelpoisuusvaatimuksista ja täyttämisestä, virkavapaudesta ja sijaisuudesta sekä valtion edustamisesta tuomioistuimissa ja muissa virastoissa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tarkempia määräyksiä instituutin organisaatiosta, virkamiesten tehtävistä ja sijaisista, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta, ilman esittelyä ratkaistavista asioista sekä muusta sisäisestä hallinnosta voidaan antaa viraston työjärjestyksessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä olevalla viittauksella Kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon tai Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukseen tarkoitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät instituutille. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen hallussa olevat tilastot ja rekisterit sekä tutkimus- ja muut aineistot siirtyvät instituutille.

Henkilöstön asemasta säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 2 luvussa.

2.

Laki**kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain (1433/2007) 4, 6, 10—17, 19—22, 24 ja 26—28 §, sellaisena kuin niistä on 27 § osaksi laissa 1454/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Luovutusvelvollisuus

Suomessa valmistetuista painotuotteista ja tallenteista on luovutettava kappaleet seuraavasti:

- 1) muusta painotuotteesta kuin pienpainatteesta ja sanomalehdestä kuusi kappaletta;
- 2) pienpainatteesta kaksi kappaletta;
- 3) sanomalehdestä yksi kappale;
- 4) elokuvan sisältävästä tallenteesta kaksi kappaletta;
- 5) muusta tallenteesta yksi kappale.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja painotuotteita ja tallenteita julkaistaan yhtenä kokonaisuutena sen vuoksi, että ne on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä, luovutetaan tällaisesta kokonaisuudesta lisäksi yksi kappale.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut painotuotteet ja tallenteet luovutetaan Kansalliskirjastoon lukuun ottamatta elokuvan sisältäviä tallenteita, jotka luovutetaan Kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon.

Luovutusvelvollisuus ei koske:

- 1) pienpainatteita ja tallenteita, joiden tiedollinen, kuvallinen tai äänellinen sisältö on erityisen vähäinen;
- 2) painotuotteiden ja tallenteiden muuttamattomia lisäpainoksia;
- 3) vain ulkomailla julkaistavia painotuotteita ja tallenteita;
- 4) pistekirjoituksella valmistettuja tuotteita; eikä

Ehdotus

4 §

Luovutusvelvollisuus

Suomessa valmistetuista painotuotteista ja tallenteista on luovutettava kappaleet seuraavasti:

- 1) muusta painotuotteesta kuin pienpainatteesta ja sanomalehdestä kuusi kappaletta;
- 2) pienpainatteesta kaksi kappaletta;
- 3) sanomalehdestä yksi kappale;
- 4) elokuvan sisältävästä tallenteesta kaksi kappaletta;
- 5) muusta tallenteesta yksi kappale.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja painotuotteita ja tallenteita julkaistaan yhtenä kokonaisuutena sen vuoksi, että ne on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä, luovutetaan tällaisesta kokonaisuudesta lisäksi yksi kappale.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut painotuotteet ja tallenteet luovutetaan Kansalliskirjastoon lukuun ottamatta elokuvan sisältäviä tallenteita, jotka luovutetaan *Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin*.

Luovutusvelvollisuus ei koske:

- 1) pienpainatteita ja tallenteita, joiden tiedollinen, kuvallinen tai äänellinen sisältö on erityisen vähäinen;
- 2) painotuotteiden ja tallenteiden muuttamattomia lisäpainoksia;
- 3) vain ulkomailla julkaistavia painotuotteita ja tallenteita;
- 4) pistekirjoituksella valmistettuja tuotteita; eikä

5) taidegraafisia alkuperäisvedoksia.

Mitä 4 momentissa säädetään, koskee vastaavasti ulkomailla valmistettua painotuotetta ja tallennetta.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, koskee myös ulkomailla valmistettua painotuotetta ja tallennetta, jos sitä on tuotu maahan vähintään 50 kappaletta.

Kunkin vuosineljänneksen aikana valmistetut painotuotteet ja tallenteet on luovutettava 30 päivän kuluessa tämän ajanjakson päättymisestä. Ulkomailla valmistetut painotuotteet ja tallenteet on luovutettava 30 päivän kuluessa siitä, kun ne on tuotu maahan.

6 §

Muut painotuotteita ja tallenteita koskevat säännökset

Kuhunkin 4 §:ssä tarkoitettua aineistoa koskevaan lähetykseen on liitettävä kaksi lähetyluetteloa, joista toinen jää Kansalliskirjastoon tai Kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon ja toinen palautetaan luovuttajalle varustettuna merkinnällä, että lähetyksen sisältö on vastaanotettu. Luettelosta tulee käydä ilmi lähetykseen sisältyvien painotuotteiden ja tallenteiden tunnistetiedot, lukumäärä sekä maininta siitä, mitä ajanjaksoa lähetyksen koskee.

Jollei painotuotteeseen tai tallenteeseen ole merkitty valmistusvuotta, on luovutusvelvollisen se siihen lisättävä arkistointikelpoisella menetelmällä, joka ei vahingoita aineistoa.

Tämän luvun mukaisesti luovutettavien painotuotteiden ja tallenteiden omistusoikeus siirtyy sille laitokselle, johon aineisto 21 §:n mukaan sijoitetaan säilytettäväksi.

10 §

Televisio- ja radio-ohjelmistojen tallentaminen

Kansallisen audiovisuaalisen arkiston tehtävänä on tallentaa televisio- ja radio-ohjelmistoja. Tallennettaviin ohjelmistoihin tulee sisällyttää edustavasti ja monipuolisesti eri aikoina yleisölle lähetettäviä televisio- ja radio-ohjelmistoja.

Arkisto voi käyttää 1 momentin mukaisten

5) taidegraafisia alkuperäisvedoksia.

Mitä 4 momentissa säädetään, koskee vastaavasti ulkomailla valmistettua painotuotetta ja tallennetta.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, koskee myös ulkomailla valmistettua painotuotetta ja tallennetta, jos sitä on tuotu maahan vähintään 50 kappaletta.

Kunkin vuosineljänneksen aikana valmistetut painotuotteet ja tallenteet on luovutettava 30 päivän kuluessa tämän ajanjakson päättymisestä. Ulkomailla valmistetut painotuotteet ja tallenteet on luovutettava 30 päivän kuluessa siitä, kun ne on tuotu maahan.

6 §

Muut painotuotteita ja tallenteita koskevat säännökset

Kuhunkin 4 §:ssä tarkoitettua aineistoa koskevaan lähetykseen on liitettävä kaksi lähetyluetteloa, joista toinen jää Kansalliskirjastoon tai *Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin* ja toinen palautetaan luovuttajalle varustettuna merkinnällä, että lähetyksen sisältö on vastaanotettu. Luettelosta tulee käydä ilmi lähetykseen sisältyvien painotuotteiden ja tallenteiden tunnistetiedot, lukumäärä sekä maininta siitä, mitä ajanjaksoa lähetyksen koskee.

Jollei painotuotteeseen tai tallenteeseen ole merkitty valmistusvuotta, on luovutusvelvollisen se siihen lisättävä arkistointikelpoisella menetelmällä, joka ei vahingoita aineistoa.

Tämän luvun mukaisesti luovutettavien painotuotteiden ja tallenteiden omistusoikeus siirtyy sille laitokselle, johon aineisto 21 §:n mukaan sijoitetaan säilytettäväksi.

10 §

Televisio- ja radio-ohjelmistojen tallentaminen

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tehtävänä on tallentaa televisio- ja radio-ohjelmistoja. Tallennettaviin ohjelmistoihin tulee sisällyttää edustavasti ja monipuolisesti eri aikoina yleisölle lähetettäviä televisio- ja radio-ohjelmistoja.

Instituutti voi käyttää 1 momentin mukais-

tehtävien suorittamisessa apuna ulkopuolisia. Arkiston tulee huolehtia siitä, että ulkopuoliset sitoutuvat toimimaan tämän lain mukaisesti.

11 §

Velvollisuus televisio- ja radio-ohjelmien tallettamiseen

Kotimaisen tuottajan valmistaman televisiossa tai radiossa lähettämistä varten tehdyn televisio- tai radio-ohjelman alkuperäisaineiston omistajan on 90 päivän kuluessa ohjelman ensimmäisestä lähettämisestä talletettava alkuperäisaineisto tai sitä teknisesti vastaava aineisto Kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon tai muuhun arkiston tähän tarkoitukseen hyväksymään säilytystilaan. Mitä tässä momentissa säädetään omistajasta, koskee vastaavasti sitä, jolla muuten on oikeus määrätä aineistosta.

Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään ohjelmaa, jonka tuottaja on Suomen kansalainen, Suomessa vakituisesti asuva henkilö tai Suomen lainsäädännön mukaan perustettu oikeushenkilö, jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Suomessa. Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään myös ohjelmaa, joka on valmistettu yhteistyössä ulkomaisen tuottajan kanssa, jos yhteistuotannon kotimaisella osapuolella on oikeus määrätä ohjelman esittämisestä Suomessa.

Edellä 1 momentissa säädettyä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos arkisto on kirjallisesti kieltäytynyt vastaanottamasta aineistoa. Arkistolla on oikeus saada ohjelma katsottavaksi tai kuultavaksi ennen arkistoinnista tai säilytyspaikasta päättämistä.

12 §

Sopimukseen perustuva televisio- ja radio-ohjelman tallettaminen

Kansallinen audiovisuaalinen arkisto voi sopia kotimaisen tuottajan kanssa myös muun 11 §:ssä tarkoitettuun televisio- tai radio-ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta arkistoon tai muuhun säilytystilaan.

Arkisto voi sopia kotimaisen tuottajan

ten tehtävien suorittamisessa apuna ulkopuolisia. *Instituutin* tulee huolehtia siitä, että ulkopuoliset sitoutuvat toimimaan tämän lain mukaisesti.

11 §

Velvollisuus televisio- ja radio-ohjelmien tallettamiseen

Kotimaisen tuottajan valmistaman televisiossa tai radiossa lähettämistä varten tehdyn televisio- tai radio-ohjelman alkuperäisaineiston omistajan on 90 päivän kuluessa ohjelman ensimmäisestä lähettämisestä talletettava alkuperäisaineisto tai sitä teknisesti vastaava aineisto *Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin* tai muuhun *instituutin* tähän tarkoitukseen hyväksymään säilytystilaan. Mitä tässä momentissa säädetään omistajasta, koskee vastaavasti sitä, jolla muuten on oikeus määrätä aineistosta.

Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään ohjelmaa, jonka tuottaja on Suomen kansalainen, Suomessa vakituisesti asuva henkilö tai Suomen lainsäädännön mukaan perustettu oikeushenkilö, jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Suomessa. Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään myös ohjelmaa, joka on valmistettu yhteistyössä ulkomaisen tuottajan kanssa, jos yhteistuotannon kotimaisella osapuolella on oikeus määrätä ohjelman esittämisestä Suomessa.

Edellä 1 momentissa säädettyä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos *instituutti* on kirjallisesti kieltäytynyt vastaanottamasta aineistoa. *Instituutilla* on oikeus saada ohjelma katsottavaksi tai kuultavaksi ennen arkistoinnista tai säilytyspaikasta päättämistä.

12 §

Sopimukseen perustuva televisio- ja radio-ohjelman tallettaminen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi sopia kotimaisen tuottajan kanssa myös muun 11 §:ssä tarkoitettuun televisio- tai radio-ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta *instituuttiin* tai muuhun säilytystilaan.

Instituutti voi sopia kotimaisen tuottajan

kanssa myös muun kuin 11 §:ssä tarkoitetun ohjelman ja ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta arkistoon tai muuhun säilytystilaan.

Arkisto voi sopia ulkomaisen tuottajan kanssa televisio- tai radio-ohjelman ja ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta arkistoon.

13 §

Muut televisio- ja radio-ohjelmia koskevat säännökset

Opetusministeriö vahvistaa Kansallisen audiovisuaalisen arkiston esityksestä suunnitellun televisio- ja radio-ohjelmistojen tallentamisen laajuudesta sekä televisio- ja radio-ohjelmien tallettamiskäytännöistä. Suunnitelmassa otetaan huomioon audiovisuaalisen arkiston käytettävissä olevat tekniset ja taloudelliset resurssit, lain tarkoituksenmukaisen tutkimuksen ja kulttuurihistoriallisen arkistoinnin tarpeet sekä tuottajien tasapuolinen kohtelu.

Televisio- ja radio-ohjelman alkuperäisaineiston tai sitä teknisesti vastaavan aineiston tallettamisesta ja muusta kuin tämän lain mukaisesta käytöstä tulee tehdä kirjallinen sopimus. Jollei toisin ole sovittu, talletettua aineistoa saadaan käyttää tämän lain mukaisesti.

Aineiston tallettajan tulee tallettamisen yhteydessä antaa arkistolle luettelo ja kuvailutiedot tallettavasta aineistosta.

Arkisto vastaa talletetun aineiston säilymisestä. Arkiston on tarvittaessa ennen alkuperäisaineiston tai sen kopion luovuttamista tutkimus- tai muuhun käyttöön valmistettava aineistosta uusi kopio. Mitä tässä momentissa säädetään arkistosta, koskee myös sitä, joka säilyttää talletettua aineistoa muussa säilytystilassa.

Talletettavan aineiston omistusoikeus ei siirry Kansalliselle audiovisuaaliselle arkistolle. Ohjelman oikeuksien haltijalla on oikeus saada talletettu ohjelma haltuunsa ja käyttöönsä tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisesti toteuttamiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään televisio- ja radio-ohjelmien tallettamisesta, sovelletaan myös ohjelmiin liittyvän muun aineiston tal-

kanssa myös muun kuin 11 §:ssä tarkoitetun ohjelman ja ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta *instituuttiin* tai muuhun säilytystilaan.

Instituutti voi sopia ulkomaisen tuottajan kanssa televisio- tai radio-ohjelman ja ohjelmaan liittyvän aineiston tallettamisesta *instituuttiin*.

13 §

Muut televisio- ja radio-ohjelmia koskevat säännökset

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa *Kansallisen audiovisuaalisen instituutin* esityksestä suunnitellun televisio- ja radio-ohjelmistojen tallentamisen laajuudesta sekä televisio- ja radio-ohjelmien tallettamiskäytännöistä. Suunnitelmassa otetaan huomioon *instituutin* käytettävissä olevat tekniset ja taloudelliset resurssit, lain tarkoituksenmukaisen tutkimuksen ja kulttuurihistoriallisen arkistoinnin tarpeet sekä tuottajien tasapuolinen kohtelu.

Televisio- ja radio-ohjelman alkuperäisaineiston tai sitä teknisesti vastaavan aineiston tallettamisesta ja muusta kuin tämän lain mukaisesta käytöstä tulee tehdä kirjallinen sopimus. Jollei toisin ole sovittu, talletettua aineistoa saadaan käyttää tämän lain mukaisesti.

Aineiston tallettajan tulee tallettamisen yhteydessä antaa *instituutille* luettelo ja kuvailutiedot tallettavasta aineistosta.

Instituutti vastaa talletetun aineiston säilymisestä. *Instituutin* on tarvittaessa ennen alkuperäisaineiston tai sen kopion luovuttamista tutkimus- tai muuhun käyttöön valmistettava aineistosta uusi kopio. Mitä tässä momentissa säädetään *instituutista*, koskee myös sitä, joka säilyttää talletettua aineistoa muussa säilytystilassa.

Talletettavan aineiston omistusoikeus ei siirry *instituutille*. Ohjelman oikeuksien haltijalla on oikeus saada talletettu ohjelma haltuunsa ja käyttöönsä tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisten oikeuksien toteuttamiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään televisio- ja radio-ohjelmien tallettamisesta, sovelletaan myös ohjelmiin liittyvän muun aineiston tal-

lettamiseen ja säilyttämiseen.

14 §

Velvollisuus elokuvan tallettamiseen

Kotimaisen tuottajan valmistaman, muun kuin yksinomaan televisiota varten tehdyn elokuvan alkuperäisaineiston omistajan on viiden vuoden kuluessa elokuvan valmistumisesta talletettava alkuperäisaineisto tai sitä teknisesti vastaava aineisto Kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon tai muuhun arkiston tähän tarkoitukseen hyväksymään säilytystilaan. Mitä tässä momentissa säädetään omistajasta, koskee vastaavasti sitä, jolla muuten on oikeus määrätä aineistosta.

Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään elokuvaa, jonka on valmistanut Suomen kansalainen, Suomessa vakituisesti asuva henkilö tai Suomen lainsäädännön mukaan perustettu oikeushenkilö, jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Suomessa. Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään myös elokuvaa, joka on valmistettu yhteistyössä ulkomaisen tuottajan kanssa, jos elokuvan alkuperäisaineisto säilytetään Suomessa.

Edellä 1 momentissa säädettyä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos arkisto on kirjallisesti kieltäytynyt vastaanottamasta aineistoa. Arkistolla on oikeus saada elokuva katsottavakseen ennen arkistoinnista tai säilytyspaikasta tehtävää päätöstä.

15 §

Velvollisuus esityskopion ja elokuvan tiedotusaineiston tallettamiseen

Muun kuin yksinomaan televisiota varten tehdyn kotimaisen elokuvan tuottajan on talletettava Kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon yksi esityskopio elokuvasta ja kappaleet elokuvan mainos- ja muusta tiedotusaineistosta kolmen vuoden kuluessa elokuvan valmistumisesta. Esityskopion tallettamisvelvollisuutta ei ole, jos elokuvasta on olemassa vain yksi esityskopio tai tallettamista on siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana. Mitä tässä pykälässä säädetään tuottajasta, koskee vas-

lettamiseen ja säilyttämiseen.

14 §

Velvollisuus elokuvan tallettamiseen

Kotimaisen tuottajan valmistaman, muun kuin yksinomaan televisiota varten tehdyn elokuvan alkuperäisaineiston omistajan on viiden vuoden kuluessa elokuvan valmistumisesta talletettava alkuperäisaineisto tai sitä teknisesti vastaava aineisto *Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin* tai muuhun *instituuttiin* tähän tarkoitukseen hyväksymään säilytystilaan. Mitä tässä momentissa säädetään omistajasta, koskee vastaavasti sitä, jolla muuten on oikeus määrätä aineistosta.

Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään elokuvaa, jonka on valmistanut Suomen kansalainen, Suomessa vakituisesti asuva henkilö tai Suomen lainsäädännön mukaan perustettu oikeushenkilö, jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Suomessa. Kotimaisen tuottajan valmistamana pidetään myös elokuvaa, joka on valmistettu yhteistyössä ulkomaisen tuottajan kanssa, jos elokuvan alkuperäisaineisto säilytetään Suomessa.

Edellä 1 momentissa säädettyä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos *instituutti* on kirjallisesti kieltäytynyt vastaanottamasta aineistoa. *Instituutilla* on oikeus saada elokuva katsottavakseen ennen arkistoinnista tai säilytyspaikasta tehtävää päätöstä.

15 §

Velvollisuus esityskopion ja elokuvan tiedotusaineiston tallettamiseen

Muun kuin yksinomaan televisiota varten tehdyn kotimaisen elokuvan tuottajan on talletettava *Kansalliseen audiovisuaaliseen instituuttiin* yksi esityskopio elokuvasta ja kappaleet elokuvan mainos- ja muusta tiedotusaineistosta kolmen vuoden kuluessa elokuvan valmistumisesta. Esityskopion tallettamisvelvollisuutta ei ole, jos elokuvasta on olemassa vain yksi esityskopio tai tallettamista on siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana. Mitä tässä pykälässä säädetään tuottajasta, koskee vas-

taavasti muuta oikeuksien haltijaa, jolla on oikeus määrätä elokuvan esityskopioiden valmistamisesta.

taavasti muuta oikeuksien haltijaa, jolla on oikeus määrätä elokuvan esityskopioiden valmistamisesta.

16 §

16 §

*Sopimukseen perustuva elokuvan tallettaminen**Sopimukseen perustuva elokuvan tallettaminen*

Kansallinen audiovisuaalinen arkisto voi sopia kotimaisen tuottajan kanssa myös 14 §:ssä tarkoitettuun elokuvaan liittyvän aineiston tallettamisesta arkistoon.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi sopia kotimaisen tuottajan kanssa myös 14 §:ssä tarkoitettuun elokuvaan liittyvän aineiston tallettamisesta *instituuttiin*.

Arkisto voi sopia ulkomaisen tuottajan kanssa Suomessa julkisesti esitetyn elokuvan sekä elokuvan mainos- ja muun tiedotusaineiston tallettamisesta arkistoon.

Instituutti voi sopia ulkomaisen tuottajan kanssa Suomessa julkisesti esitetyn elokuvan sekä elokuvan mainos- ja muun tiedotusaineiston tallettamisesta *instituuttiin*.

17 §

17 §

*Muut elokuvia koskevat säännökset**Muut elokuvia koskevat säännökset*

Tämän luvun mukaisen elokuvan alkuperäisaineiston tai sitä teknisesti vastaavan aineiston tallettamisesta ja käytöstä tulee tehdä kirjallinen sopimus. Jollei toisin ole sovittu, talletettua aineistoa saadaan käyttää tämän lain mukaisesti.

Tämän luvun mukaisen elokuvan alkuperäisaineiston tai sitä teknisesti vastaavan aineiston tallettamisesta ja käytöstä tulee tehdä kirjallinen sopimus. Jollei toisin ole sovittu, talletettua aineistoa saadaan käyttää tämän lain mukaisesti.

Aineiston tallettajan tulee tallettamisen yhteydessä antaa arkistolle luettelo ja kuvailutiedot tallettavasta aineistosta.

Aineiston tallettajan tulee tallettamisen yhteydessä antaa *Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille* luettelo ja kuvailutiedot tallettavasta aineistosta.

Arkisto vastaa talletetun aineiston säilymisestä. Arkiston on tarvittaessa ennen alkuperäisaineiston tai sen kopion luovuttamista tutkimus- tai muuhun käyttöön valmistettava aineistosta uusi kopio. Mitä tässä momentissa säädetään arkistosta, koskee myös sitä, joka säilyttää talletettua aineistoa muussa säilytystilassa.

Instituutti vastaa talletetun aineiston säilymisestä. *Instituutin* on tarvittaessa ennen alkuperäisaineiston tai sen kopion luovuttamista tutkimus- tai muuhun käyttöön valmistettava aineistosta uusi kopio. Mitä tässä momentissa säädetään *instituutista*, koskee myös sitä, joka säilyttää talletettua aineistoa muussa säilytystilassa.

Talletetun aineiston omistusoikeus ei siirry arkistolle. Elokuvan oikeuksien haltijalla on oikeus saada talletettu elokuva haltuunsa ja käyttöönsä tekijänoikeuslain mukaisten oikeuksien toteuttamiseksi.

Talletetun aineiston omistusoikeus ei siirry *instituutille*. Elokuvan oikeuksien haltijalla on oikeus saada talletettu elokuva haltuunsa ja käyttöönsä tekijänoikeuslain mukaisten oikeuksien toteuttamiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään elokuvan tallettamisesta, sovelletaan myös elokuvaan liittyvän muun aineiston tallettamiseen ja säilyttämiseen.

Mitä tässä pykälässä säädetään elokuvan tallettamisesta, sovelletaan myös elokuvaan liittyvän muun aineiston tallettamiseen ja säilyttämiseen.

19 §

Aineistojen tekniset vaatimukset

Luovutettavien ja talletettavien aineistojen tulee olla täydellisiä, teknisesti virheettömiä ja siinä muodossa, missä ne on julkaistu tai muutoin saatettu yleisön saataville.

Tämän lain 3—5 luvun mukaan luovutus- tai tallettamisvelvollisen tulee huolehtia siitä, että luovutettavat ja talletettavat aineistot ovat kopioitavissa tallennusvälineeltä toiselle ja muunnettavissa pitkäaikaissäilytykseen sopivaan muotoon teknisten suojausten estämättä. Luovutettavan ja talletettavan aineiston tiedollisen, kuvallisen ja äänellisen sisällön tulee vastata mahdollisimman tarkasti alkuperäisen aineiston sisältöä. Tässä momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos luovutus- tai tallettamisvelvollisella ei ole oikeutta tai teknisiä välineitä edellä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jollei aineistoa voida siinä olevan teknisen suojauksen vuoksi käyttää tämän lain mukaisesti, Kansalliskirjasto ja Kansallinen audiovisuaalinen arkisto saavat purkaa tai kiertää teknisen suojauksen.

20 §

Aineistoa koskevien tietojen luovuttaminen

Edellä 8 §:ssä tarkoitettuun verkkoaineiston luovutukseen tulee sisällyttää aineistoon liittyvät kuvailutiedot ja aineiston tekijänoikeuslain mukaisten oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot.

Edellä 10 §:ssä tarkoitetun televisio- ja radio-ohjelmiston lähettäjän tulee luovuttaa olemassa olevat ohjelmiston kuvailu- ja lähetystiedot Kansalliselle audiovisuaaliselle arkistolle tai mahdollistaa sille pääsy tiedot sisältäviin tietojärjestelmiin.

21 §

Aineiston säilytyspaikka

Edellä 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista painotuotteista sijoitetaan yksi kappale Kansalliskirjastoon, Joensuun yliopiston kirjastoon, Jyväskylän yliopiston kirjastoon,

19 §

Aineistojen tekniset vaatimukset

Luovutettavien ja talletettavien aineistojen tulee olla täydellisiä, teknisesti virheettömiä ja siinä muodossa, missä ne on julkaistu tai muutoin saatettu yleisön saataville.

Tämän lain 3—5 luvun mukaan luovutus- tai tallettamisvelvollisen tulee huolehtia siitä, että luovutettavat ja talletettavat aineistot ovat kopioitavissa tallennusvälineeltä toiselle ja muunnettavissa pitkäaikaissäilytykseen sopivaan muotoon teknisten suojausten estämättä. Luovutettavan ja talletettavan aineiston tiedollisen, kuvallisen ja äänellisen sisällön tulee vastata mahdollisimman tarkasti alkuperäisen aineiston sisältöä. Tässä momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos luovutus- tai tallettamisvelvollisella ei ole oikeutta tai teknisiä välineitä edellä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jollei aineistoa voida siinä olevan teknisen suojauksen vuoksi käyttää tämän lain mukaisesti, Kansalliskirjasto ja *Kansallinen audiovisuaalinen instituutti* saavat purkaa tai kiertää teknisen suojauksen.

20 §

Aineistoa koskevien tietojen luovuttaminen

Edellä 8 §:ssä tarkoitettuun verkkoaineiston luovutukseen tulee sisällyttää aineistoon liittyvät kuvailutiedot ja aineiston tekijänoikeuslain mukaisten oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot.

Edellä 10 §:ssä tarkoitetun televisio- ja radio-ohjelmiston lähettäjän tulee luovuttaa olemassa olevat ohjelmiston kuvailu- ja lähetystiedot *Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille* tai mahdollistaa sille pääsy tiedot sisältäviin tietojärjestelmiin.

21 §

Aineiston säilytyspaikka

Edellä 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista painotuotteista sijoitetaan yksi kappale Kansalliskirjastoon, *Itä-Suomen yliopiston kirjastoon*, Jyväskylän yliopiston kirjastoon,

Oulun yliopiston kirjastoon, Turun yliopiston kirjastoon ja Åbo Akademin kirjastoon.

Pienpainatteista yksi kappale sijoitetaan Kansalliskirjastoon ja yksi kappale Turun yliopiston kirjastoon.

Sanomalehdet, muut kuin elokuvan sisältävät tallenteet, 4 §:n 2 momentissa tarkoitetut aineistot ja verkkoaineistot säilytetään Kansalliskirjastossa. Kansalliskirjasto ja Kansallinen audiovisuaalinen arkisto voivat sopia verkkoaineiston säilyttämisestä myös audiovisuaalisessa arkistossa tai muussa säilytyspaikassa.

Elokuvan sisältävät tallenteet sekä 10, 11, 12, 14 ja 15 §:n mukaisesti tallennettavat tai talletettavat aineistot säilytetään Kansallisessa audiovisuaalisessa arkistossa. Edellä 11, 12 ja 14 §:ssä tarkoitetut aineistot voidaan säilyttää myös muussa säilytystilassa siten kuin mainituissa pykälissä säädetään.

22 §

Aineiston käyttö

Aineistoa saa käyttää tämän lain tarkoituksen ja säännösten mukaisesti ja noudattaen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Jos luovutus- tai tallettamisvelvollinen tietää, että tietojen antamista luovutettavasta tai tallettavasta aineistosta on laissa tai muuten rajoitettu, siitä on ilmoitettava luovutuksen tai tallettamisen yhteydessä. Aineistojen kappaleet, jotka sisältävät salassa pidettäviä tietoja, on säilytettävä Kansalliskirjastossa tai Kansallisessa audiovisuaalisessa arkistossa, kunnes salassapitoaika on kulunut umpeen.

Tekijänoikeudella suojatun aineiston kappaleiden valmistamisesta ja aineiston saattamisesta yleisön saataville 21 §:ssä mainituissa kirjastoissa ja Kansallisessa audiovisuaalisessa arkistossa on lisäksi voimassa, mitä tekijänoikeuslaissa säädetään.

Aineiston säilyttämisestä ja käyttämisestä vastaavien kirjastojen ja arkiston tulee huolehtia siitä, että tämän lain nojalla luovutettua, kerättyä, tallennettua tai talletettua aineistoa ei käytetä lain vastaisesti.

Oulun yliopiston kirjastoon, Turun yliopiston kirjastoon ja Åbo Akademin kirjastoon.

Pienpainatteista yksi kappale sijoitetaan Kansalliskirjastoon ja yksi kappale Turun yliopiston kirjastoon.

Sanomalehdet, muut kuin elokuvan sisältävät tallenteet, 4 §:n 2 momentissa tarkoitetut aineistot ja verkkoaineistot säilytetään Kansalliskirjastossa. Kansalliskirjasto ja *Kansallinen audiovisuaalinen instituutti* voivat sopia verkkoaineiston säilyttämisestä myös *instituutissa* tai muussa säilytyspaikassa.

Elokuvan sisältävät tallenteet sekä 10, 11, 12, 14 ja 15 §:n mukaisesti tallennettavat tai talletettavat aineistot säilytetään *instituutissa*. Edellä 11, 12 ja 14 §:ssä tarkoitetut aineistot voidaan säilyttää myös muussa säilytystilassa siten kuin mainituissa pykälissä säädetään.

22 §

Aineiston käyttö

Aineistoa saa käyttää tämän lain tarkoituksen ja säännösten mukaisesti ja noudattaen viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Jos luovutus- tai tallettamisvelvollinen tietää, että tietojen antamista luovutettavasta tai tallettavasta aineistosta on laissa tai muuten rajoitettu, siitä on ilmoitettava luovutuksen tai tallettamisen yhteydessä. Aineistojen kappaleet, jotka sisältävät salassa pidettäviä tietoja, on säilytettävä Kansalliskirjastossa tai *Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa*, kunnes salassapitoaika on kulunut umpeen.

Tekijänoikeudella suojatun aineiston kappaleiden valmistamisesta ja aineiston saattamisesta yleisön saataville 21 §:ssä mainituissa kirjastoissa ja *instituutissa* on lisäksi voimassa, mitä tekijänoikeuslaissa säädetään.

Aineiston säilyttämisestä ja käyttämisestä vastaavien kirjastojen ja *instituutin* tulee huolehtia siitä, että tämän lain nojalla luovutettua, kerättyä, tallennettua tai talletettua aineistoa ei käytetä lain vastaisesti.

24 §

Säädetyistä velvollisuuksista poikkeaminen

Kansalliskirjasto voi luovutusvelvollisen hakemuksesta myöntää luovutettavien painotuotteiden ja tallenteiden kappaleiden lukumäärän osalta helpotuksia luovutusvelvollisuudesta 4 §:n 1, 2 ja 5 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa lukuun ottamatta elokuvan sisältäviä tallenteita. Elokuvatallenteiden osalta helpotuksia voi myöntää Kansallinen audiovisuaalinen arkisto.

Kansalliskirjaston ja Kansallisen audiovisuaalisen arkiston tulee luovutusvelvollisen hakemuksesta myöntää luovutusvelvollisuudesta vapautus, jos luovutusvelvollisuutta on siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

26 §

Valvonta

Kansalliskirjasto valvoo 4 ja 8 §:ssä tarkoitetun luovutusvelvollisuuden noudattamista lukuun ottamatta elokuvan sisältävien tallenteiden luovutusta.

Kansallinen audiovisuaalinen arkisto valvoo 4 §:ssä tarkoitetun luovutusvelvollisuuden noudattamista elokuvan sisältävien tallenteiden osalta sekä 11, 14 ja 15 §:ssä tarkoitetun tallettamisvelvollisuuden noudattamista.

27 §

Laiminlyönnin oikaiseminen

Kansalliskirjaston on kehotettava sitä, joka laiminlyö 4 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa luovuttaa painotuote tai tallenne taikka 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa mahdollistaa verkkoaineiston haku ja tallentaminen tai velvollisuutensa luovuttaa verkkoaineisto taikka joka aineistoa luovuttaessaan jättää noudattamatta, mitä 19 ja 20 §:ssä säädetään, täyttämään velvollisuutensa.

Kansallisen audiovisuaalisen arkiston on kehotettava sitä, joka laiminlyö 4 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa luovuttaa elokuvan sisältävä tallenne tai 11, 14 tai 15 §:ssä tar-

24 §

Säädetyistä velvollisuuksista poikkeaminen

Kansalliskirjasto voi luovutusvelvollisen hakemuksesta myöntää luovutettavien painotuotteiden ja tallenteiden kappaleiden lukumäärän osalta helpotuksia luovutusvelvollisuudesta 4 §:n 1, 2 ja 5 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa lukuun ottamatta elokuvan sisältäviä tallenteita. Elokuvatallenteiden osalta helpotuksia voi myöntää *Kansallinen audiovisuaalinen instituutti*.

Kansalliskirjaston ja *instituutin* tulee luovutusvelvollisen hakemuksesta myöntää luovutusvelvollisuudesta vapautus, jos luovutusvelvollisuutta on siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

26 §

Valvonta

Kansalliskirjasto valvoo 4 ja 8 §:ssä tarkoitetun luovutusvelvollisuuden noudattamista lukuun ottamatta elokuvan sisältävien tallenteiden luovutusta.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti valvoo 4 §:ssä tarkoitetun luovutusvelvollisuuden noudattamista elokuvan sisältävien tallenteiden osalta sekä 11, 14 ja 15 §:ssä tarkoitetun tallettamisvelvollisuuden noudattamista.

27 §

Laiminlyönnin oikaiseminen

Kansalliskirjaston on kehotettava sitä, joka laiminlyö 4 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa luovuttaa painotuote tai tallenne taikka 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun velvollisuutensa mahdollistaa verkkoaineiston haku ja tallentaminen tai velvollisuutensa luovuttaa verkkoaineisto taikka joka aineistoa luovuttaessaan jättää noudattamatta, mitä 19 ja 20 §:ssä säädetään, täyttämään velvollisuutensa.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin on kehotettava sitä, joka laiminlyö 4 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa luovuttaa elokuvan sisältävä tallenne tai 11, 14 tai 15 §:ssä tar-

tetun velvollisuutensa tallettaa televisio- tai radio-ohjelma tai elokuva ja niihin liittyvä aineisto taikka joka aineistoa luovuttaessaan tai tallettaessaan jättää noudattamatta, mitä 19 ja 20 §:ssä säädetään, täyttämään velvollisuutensa.

Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, aluehallintovirasto voi Kansalliskirjaston tai Kansallisen audiovisuaalisen arkiston hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai korjaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

28 §

Muutoksenhaku

Tämän lain mukaiseen Kansalliskirjaston tai Kansallisen audiovisuaalisen arkiston päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

koitetun velvollisuutensa tallettaa televisio- tai radio-ohjelma tai elokuva ja niihin liittyvä aineisto taikka joka aineistoa luovuttaessaan tai tallettaessaan jättää noudattamatta, mitä 19 ja 20 §:ssä säädetään, täyttämään velvollisuutensa.

Jollei 1 tai 2 momentin nojalla annettua kehotusta noudateta, aluehallintovirasto voi Kansalliskirjaston tai *instituutin* hakemuksesta velvoittaa luovutus- tai tallettamisvelvollisen sakon uhalla täyttämään velvollisuutensa tai korjaamaan rikkomuksensa. Uhkasakon asettamisesta ja maksettavaksi tuomitsemisesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

28 §

Muutoksenhaku

Tämän lain mukaiseen Kansalliskirjaston tai *Kansallisen audiovisuaalisen instituutin* päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

kuvaohjelmalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuvaohjelmalain (710/2011) 4, 5, 8, 11—14, 16, 18—26, 28—31 ja 34—36 §
 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Ilmoitus kuvaohjelmien tarjoamisesta

Ilmoitus kuvaohjelmien tarjoamisesta

Kuvaohjelman tarjoajan on tehtävä ilmoitus Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukselle ryhtyessään tarjoamaan kuvaohjelmia. Ilmoitus on tehtävä, kun ohjelmia tarjotaan taloudellisessa tarkoituksessa ja säännöllisesti. Ilmoitusta ei tehdä, jos tarjotaan ainoastaan kuvaohjelmia, joita ei 9—11 §:n nojalla tarvitse luokitella ja merkitä.

Ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) kuvaohjelman tarjoajan nimi, toiminimi, yhteystiedot ja kotipaikka;
- 2) kuvaus kuvaohjelman tarjoamistavasta;
- 3) kuvaohjelman tarjoamispaikan yhteystiedot.

Keskuksen on annettava viikon kuluessa vahvistus ilmoituksen vastaanottamisesta. Jos 2 momentin mukaisissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, niistä on ilmoitettava viipymättä keskukselle.

Kuvaohjelman tarjoajan on toimitettava keskukselle tieto kalenterivuoden aikana tarjoamiensa 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kuvaohjelmien määrästä. Tieto on toimitettava seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Keskuksen pyynnöstä kuvaohjelman tarjoajan on toimitettava keskukselle lu-

Kuvaohjelman tarjoajan on tehtävä ilmoitus *Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille* ryhtyessään tarjoamaan kuvaohjelmia. Ilmoitus on tehtävä, kun ohjelmia tarjotaan taloudellisessa tarkoituksessa ja säännöllisesti. Ilmoitusta ei tehdä, jos tarjotaan ainoastaan kuvaohjelmia, joita ei 9—11 §:n nojalla tarvitse luokitella ja merkitä.

Ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) kuvaohjelman tarjoajan nimi, toiminimi, yhteystiedot ja kotipaikka;
- 2) kuvaus kuvaohjelman tarjoamistavasta;
- 3) kuvaohjelman tarjoamispaikan yhteystiedot.

Instituutin on annettava viikon kuluessa vahvistus ilmoituksen vastaanottamisesta. Jos 2 momentin mukaisissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, niistä on ilmoitettava viipymättä *instituutille*.

Kuvaohjelman tarjoajan on toimitettava *instituutille* tieto kalenterivuoden aikana tarjoamiensa 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kuvaohjelmien määrästä. Tieto on toimitettava seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. *Instituutin* pyynnöstä kuvaohjelman tarjoajan on toimitettava *instituutille* lu-

ettelo näiden kuvaohjelmien nimikkeistä.

ettelo näiden kuvaohjelmien nimikkeistä.

5 §

5 §

*Kuvaohjelman tarjoaminen**Kuvaohjelman tarjoaminen*

Kuvaohjelman saa tarjota, jollei 9—11 §:ssä toisin säädetä, vain, jos se on luokiteltu siten kuin 16 §:n 1 momentissa säädetään ja siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä ikäraja- ja sisällöstä tai se on 16 §:n 3 momentissa tarkoitettu kuvaohjelma ja siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä ikäraja- ja sisällöstä. Jos kyseessä on 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu kuvaohjelma, sen saa tarjota vain, jos siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä 18 vuoden ikärajasta.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus määrää 1 momentissa tarkoitettujen ikäraja- ja sisältömerkintöjen ulkoasun.

Kuvaohjelman saa tarjota, jollei 9—11 §:ssä toisin säädetä, vain, jos se on luokiteltu siten kuin 16 §:n 1 momentissa säädetään ja siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä ikäraja- ja sisällöstä tai se on 16 §:n 3 momentissa tarkoitettu kuvaohjelma ja siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä ikäraja- ja sisällöstä. Jos kyseessä on 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu kuvaohjelma, sen saa tarjota vain, jos siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä 18 vuoden ikärajasta.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti määrää 1 momentissa tarkoitettujen ikäraja- ja sisältömerkintöjen ulkoasun.

8 §

8 §

*Käytännesäännöt**Käytännesäännöt*

Kuvaohjelmien tarjoajat voivat laatia käytännesääntöjä hyvän kuvaohjelmien tarjoamisen tavan ja mediakasvatuksen edistämiseksi. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus voi tarkastaa, että käytännesäännöt ovat tämän lain mukaisia.

Kuvaohjelmien tarjoajat voivat laatia käytännesääntöjä hyvän kuvaohjelmien tarjoamisen tavan ja mediakasvatuksen edistämiseksi. *Kansallinen audiovisuaalinen instituutti* voi tarkastaa, että käytännesäännöt ovat tämän lain mukaisia.

11 §

11 §

*Luvan perusteella luokittelusta ja merkitsemisestä vapautettu kuvaohjelma**Luvan perusteella luokittelusta ja merkitsemisestä vapautettu kuvaohjelma*

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus voi antaa hakemuksesta luvan tarjota kuvaohjelmia niitä tämän lain mukaisesti luokittelematta ja merkitsemättä kuvaohjelmien tarjoamista varten järjestettävässä erityisessä tilaisuudessa.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi antaa hakemuksesta luvan tarjota kuvaohjelmia niitä tämän lain mukaisesti luokittelematta ja merkitsemättä kuvaohjelmien tarjoamista varten järjestettävässä erityisessä tilaisuudessa.

Lupa voidaan antaa yhtä tilaisuutta varten tai määräajaksi. Lupa voidaan liittää kuvaohjelmien esityspaikkaa ja -aikaa sekä katsojien ikää koskevia ehtoja.

Lupa voidaan antaa yhtä tilaisuutta varten tai määräajaksi. Lupa voidaan liittää kuvaohjelmien esityspaikkaa ja -aikaa sekä katsojien ikää koskevia ehtoja.

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan saaja rikkoo tätä lakia tai luvan ehtoja tai jos esitettyjen kuvaohjelmien sisältö antaa siihen muuten

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan saaja rikkoo tätä lakia tai luvan ehtoja tai jos esitettyjen kuvaohjelmien sisältö antaa siihen

aihetta. Lupa voidaan peruuttaa myös, jos keskukselle on lupaa haettaessa annettu virheellisiä tietoja.

12 §

Oikeus luokitella kuvaohjelma

Kuvaohjelman saa luokitella ainoastaan 13 §:n mukaisesti hyväksytty kuvaohjelma- luokittelija sekä Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen palveluksessa oleva virkamies, jonka tehtäviin luokittelu kuuluu.

13 §

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen ja luokittelijakoulutus

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus hyväksyy kuvaohjelmaluokittelijaksi 18 vuotta täyttäneen tehtävään sopivan henkilön, joka:

1) on suorittanut hyväksytysti 2 momentissa tarkoitetun kuvaohjelmaluokittelijakoulutuksen; tai

2) on suorittanut hyväksytysti aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista 2 momentissa tarkoitetun kertauskoulutuksen, jos kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty kuvaohjelmaluokittelijaksi 1 kohdan perusteella.

Koulutus kuvaohjelmaluokittelijaksi ja kertauskoulutus sisältävät ainakin tämän lain säännöksiin, lapsen kehitykseen, kuvaohjelman luokitteluun ja luokittelun perusteisiin sekä sananvapauteen liittyvät opetusaiheet. Keskus määrää vaatimukset, jotka kuvaohjelmaluokittelijakoulutuksen ja kertauskoulutuksen tulee täyttää.

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen on voimassa viisi vuotta. Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksytylle on annettava todistus siitä, että hänet on hyväksytty kuvaohjelmaluokittelijaksi.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen tulee ennen hyväksyntäpäätöksen tekemistä pyytää hakijalta nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä henkilön sopivuuden arvioimiseksi. Rikostaustan selvittämiseksi tämän

muuten aihetta. Lupa voidaan peruuttaa myös, jos *instituutille* on lupaa haettaessa annettu virheellisiä tietoja.

12 §

Oikeus luokitella kuvaohjelma

Kuvaohjelman saa luokitella ainoastaan 13 §:n mukaisesti hyväksytty kuvaohjelma- luokittelija sekä *Kansallisen audiovisuaalisen instituutin* palveluksessa oleva virkamies, jonka tehtäviin luokittelu kuuluu.

13 §

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen ja luokittelijakoulutus

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti hyväksyy kuvaohjelmaluokittelijaksi 18 vuotta täyttäneen tehtävään sopivan henkilön, joka:

1) on suorittanut hyväksytysti 2 momentissa tarkoitetun kuvaohjelmaluokittelijakoulutuksen; tai

2) on suorittanut hyväksytysti aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista 2 momentissa tarkoitetun kertauskoulutuksen, jos kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty kuvaohjelmaluokittelijaksi 1 kohdan perusteella.

Koulutus kuvaohjelmaluokittelijaksi ja kertauskoulutus sisältävät ainakin tämän lain säännöksiin, lapsen kehitykseen, kuvaohjelman luokitteluun ja luokittelun perusteisiin sekä sananvapauteen liittyvät opetusaiheet. *Instituutti* määrää vaatimukset, jotka kuvaohjelmaluokittelijakoulutuksen ja kertauskoulutuksen tulee täyttää.

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen on voimassa viisi vuotta. Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksytylle on annettava todistus siitä, että hänet on hyväksytty kuvaohjelmaluokittelijaksi.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tulee ennen *hyväksymispäätöksen* tekemistä pyytää hakijalta nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä henkilön sopivuuden arvioimiseksi. Rikostaustan selvittämiseksi tä-

lain nojalla esitetty rikosrekisteriote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi.

Rekisteriotteen nähtäväksi esittäneen henkilön henkilötietoihin saadaan tehdä ainoastaan merkinnät rikosrekisteriotteen esittämisestä ja otteen tunnistetiedoista. Henkilö, joka on tämän lain mukaan saanut rikosrekisteriotteen nähtäväksi, ei saa ottaa siitä jäljennöstä. Rikosrekisteriote on palautettava otteen esittäneelle henkilölle viipymättä.

14 §

Kuvaohjelmaluokittelijana toimiminen

Kuvaohjelmaluokittelijan ja 12 §:ssä tarkoitetun virkamiehen on tehtävä luokittelu itsenäisesti ja riippumattomasti.

Kuvaohjelmaluokittelijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä. Kuvaohjelmaluokittelijan vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus valvoo kuvaohjelmaluokittelijoiden toimintaa ja ylläpitää rekisteriä kuvaohjelmaluokittelijoista Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksesta annetun lain (711/2011) 5 §:n mukaisesti.

16 §

Kuvaohjelman luokittelu ja merkintä 18 vuoden ikäraja

Jos kuvaohjelma on 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla haitallinen lapsen kehitykselle, sille on ohjelman sisällön mukaan luokiteltava 7, 12, 16 tai 18 vuoden ikäraja ja annettava ohjelman sisältöä kuvaava symboli. Jos ohjelmaa ei ole pidettävä lapsen kehitykselle haitallisena, se on luokiteltava tarjottavaksi kaikenikäisille.

Jos kyseessä on ohjelma, joka on yksiselitteisesti tarkoitettu tarjottavaksi ainoastaan 18 vuotta täyttäneille, ohjelmaa ei luokitella. Tällaisen ohjelman saa tarjota vain, jos siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä 18 vuoden ikäraja.

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus voi hyväksyä ohjelmalle Euroopan unionin alu-

män lain nojalla esitetty rikosrekisteriote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi.

Rekisteriotteen nähtäväksi esittäneen henkilön henkilötietoihin saadaan tehdä ainoastaan merkinnät rikosrekisteriotteen esittämisestä ja otteen tunnistetiedoista. Henkilö, joka on tämän lain mukaan saanut rikosrekisteriotteen nähtäväksi, ei saa ottaa siitä jäljennöstä. Rikosrekisteriote on palautettava otteen esittäneelle henkilölle viipymättä.

14 §

Kuvaohjelmaluokittelijana toimiminen

Kuvaohjelmaluokittelijan ja 12 §:ssä tarkoitetun virkamiehen on tehtävä luokittelu itsenäisesti ja riippumattomasti.

Kuvaohjelmaluokittelijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä. Kuvaohjelmaluokittelijan vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti valvoo kuvaohjelmaluokittelijoiden toimintaa ja ylläpitää rekisteriä kuvaohjelmaluokittelijoista *Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista* annetun lain (1434/2007) 6 a §:n mukaisesti.

16 §

Kuvaohjelman luokittelu ja merkintä 18 vuoden ikäraja

Jos kuvaohjelma on 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla haitallinen lapsen kehitykselle, sille on ohjelman sisällön mukaan luokiteltava 7, 12, 16 tai 18 vuoden ikäraja ja annettava ohjelman sisältöä kuvaava symboli. Jos ohjelmaa ei ole pidettävä lapsen kehitykselle haitallisena, se on luokiteltava tarjottavaksi kaikenikäisille.

Jos kyseessä on ohjelma, joka on yksiselitteisesti tarkoitettu tarjottavaksi ainoastaan 18 vuotta täyttäneille, ohjelmaa ei luokitella. Tällaisen ohjelman saa tarjota vain, jos siihen tai sen yhteyteen on tehty selvästi havaittava merkintä 18 vuoden ikäraja.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi hyväksyä ohjelmalle Euroopan unionin

eella annetun ikärajan ja sisältöä kuvaavan symbolin Suomessa käytettäväksi tässä laissa tarkoitettulla tavalla ilman, että ohjelma luokitellaan Suomessa.

18 §

Kuvaohjelmaluettelo

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus ylläpitää julkista kuvaohjelmaluetteloä. Kuvaohjelmaluetteloön merkitään 17 §:n 2 momentin 2—6 kohdan mukaiset tiedot sekä tieto 21 ja 30 §:n mukaisista toimenpiteistä.

19 §

Valvontaviranomainen

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus valvoo tämän lain noudattamista.

20 §

Yleisöpalautte

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus ottaa vastaan lapsen kehitykselle haitallisten kuvaohjelmien tarjoamista koskevaa yleisöpalautetta.

Keskus antaa vahvistuksen yleisöpalautteen vastaanottamisesta. Jos palaute aiheuttaa toimenpiteitä, keskus toimittaa siitä tiedon palautteen antajalle.

21 §

Kuvaohjelman ottaminen luokiteltavaksi

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus ottaa kuvaohjelman luokiteltavakseen perustellusta vaatimuksesta tai jos on muutoin syytä epäillä, ettei ohjelmaa ole luokiteltu tämän lain mukaisesti.

Keskus voi luokitella aikaisemmin luokitellun kuvaohjelman uudelleen, jos on ilmeistä, että ajan kulumisen ja yhteiskunnallisten arvostusten muutos on johtanut siihen, ettei ohjelman aikaisempi luokittelu ole enää tarkoituksenmukainen.

Kuvaohjelman tarjoajan on keskuksen pyynnöstä toimitettava tässä pykälässä tarkoi-

alueella annetun ikärajan ja sisältöä kuvaavan symbolin Suomessa käytettäväksi tässä laissa tarkoitettulla tavalla ilman, että ohjelma luokitellaan Suomessa.

18 §

Kuvaohjelmaluettelo

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ylläpitää julkista kuvaohjelmaluetteloä. Kuvaohjelmaluetteloön merkitään 17 §:n 2 momentin 2—6 kohdan mukaiset tiedot sekä tieto 21 ja 30 §:n mukaisista toimenpiteistä.

19 §

Valvontaviranomainen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti valvoo tämän lain noudattamista.

20 §

Yleisöpalautte

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ottaa vastaan lapsen kehitykselle haitallisten kuvaohjelmien tarjoamista koskevaa yleisöpalautetta.

Instituutti antaa vahvistuksen yleisöpalautteen vastaanottamisesta. Jos palaute aiheuttaa toimenpiteitä, *instituutti* toimittaa siitä tiedon palautteen antajalle.

21 §

Kuvaohjelman ottaminen luokiteltavaksi

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti ottaa kuvaohjelman luokiteltavakseen perustellusta vaatimuksesta tai jos on muutoin syytä epäillä, ettei ohjelmaa ole luokiteltu tämän lain mukaisesti.

Instituutti voi luokitella aikaisemmin luokitellun kuvaohjelman uudelleen, jos on ilmeistä, että ajan kulumisen ja yhteiskunnallisten arvostusten muutos on johtanut siihen, ettei ohjelman aikaisempi luokittelu ole enää tarkoituksenmukainen.

Kuvaohjelman tarjoajan on *instituutin* pyynnöstä toimitettava tässä pykälässä tar-

tettu kuvaohjelma korvauksetta keskuksen käyttöön.

koitettu kuvaohjelma korvauksetta *instituutin* käyttöön.

22 §

22 §

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen peruuttaminen

Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen peruuttaminen

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus voi peruuttaa kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen, jos:

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi peruuttaa kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen, jos:

1) kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyty ei enää täytä 13 §:n 1 momentissa säädettyjä hyväksymisen edellytyksiä;

1) kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyty ei enää täytä 13 §:n 1 momentissa säädettyjä hyväksymisen edellytyksiä;

2) kuvaohjelmaluokittelija on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton kuvaohjelmaluokittelijaksi;

2) kuvaohjelmaluokittelija on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton kuvaohjelmaluokittelijaksi;

3) kuvaohjelmaluokittelija on tahallaan tai toistuvasti menetellyt luokittelijana olennaisesti virheellisesti.

3) kuvaohjelmaluokittelija on tahallaan tai toistuvasti menetellyt luokittelijana olennaisesti virheellisesti.

Keskus voi 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa kuvaohjelmaluokittelijalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi hänen oloihinsa nähden kohtuutonta.

Instituutti voi 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa kuvaohjelmaluokittelijalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi hänen oloihinsa nähden kohtuutonta.

23 §

23 §

Merkintöjen tarkastaminen

Merkintöjen tarkastaminen

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksella on oikeus tehdä kuvaohjelman tarjoajan toimitilassa ja muussa vastaavassa toimintapaikassa tarkastus sen toteamiseksi, että kuvaohjelmissa on vaadittavat merkinnät.

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla on oikeus tehdä kuvaohjelman tarjoajan toimitilassa ja muussa vastaavassa toimintapaikassa tarkastus sen toteamiseksi, että kuvaohjelmissa on vaadittavat merkinnät.

Keskus voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tarkastamaan merkinnät. Ulkopuolinen asiantuntija voi keskuksen pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

Instituutti voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tarkastamaan merkinnät. Ulkopuolinen asiantuntija voi *instituutin* pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

24 §

24 §

Tarkastus

Tarkastus

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksella ja 23 §:n 2 momentissa tarkoitettulla asiantuntijalla on oikeus päästä kuvaohjelman tarjoajan sellaisiin toimitiloihin ja muihin vastaaviin toimintapaikkoihin, joissa säilytetään tarjottaviksi tarkoitettuja tai tarjottavina olevia kuvaohjelmia, sekä saada korvauksetta kaikki

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla ja 23 §:n 2 momentissa tarkoitettulla asiantuntijalla on oikeus päästä kuvaohjelman tarjoajan sellaisiin toimitiloihin ja muihin vastaaviin toimintapaikkoihin, joissa säilytetään tarjottaviksi tarkoitettuja tai tarjottavina olevia kuvaohjelmia, sekä saada korvauksetta

merkintöjen tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tarjoajan on muutoinkin avustettava tarkastuksessa. Tarkastusta ei saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

Keskukseksi on oikeus ottaa haltuunsa sellainen kuvaohjelma, jossa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, jos se on välttämätöntä merkittävien kuvaohjelmien tarjoamisen estämiseksi, sekä tarkastuksen kohteena oleva muu aineisto, jos se on välttämätöntä tarkastuksen tekemiseksi. Jos kuvaohjelmien merkinnöissä on vain vähäisiä puutteita, keskuksen tulee kuvaohjelmia haltuun ottamatta asettaa kohtuullinen määräaika puutteen poistamiseksi.

Aineiston haltuunotosta on merkintätarkastuksen yhteydessä laadittava pöytäkirja, jossa on mainittava haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Kuvaohjelmat, joissa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, tulee palauttaa, kun lainmukaista perustetta niiden hallussapitoon ei enää ole. Muu aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarvita.

25 §

Huomautus ja uhkasakko

Jos kuvaohjelman tarjoaja laiminlyö 6 §:n 2—5 momentissa tai 7 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan, Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus voi kehottaa kuvaohjelman tarjoajaa täyttämään velvollisuutensa. Keskus voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

26 §

Valvontamaksu

Kuvaohjelmien tarjoamisen valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi peritään Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukselle valvontamaksu.

Valvontamaksun on velvollinen suorittamaan yhteisö ja henkilö, jota koskee 4 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus.

Maksu peritään ensimmäisen kerran siltä kalenterivuodelta, jonka aikana kuvaohjelmi-

kaikki merkintöjen tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto. Tarjoajan on muutoinkin avustettava tarkastuksessa. Tarkastusta ei saa tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

Instituutilla on oikeus ottaa haltuunsa sellainen kuvaohjelma, jossa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, jos se on välttämätöntä merkittävien kuvaohjelmien tarjoamisen estämiseksi, sekä tarkastuksen kohteena oleva muu aineisto, jos se on välttämätöntä tarkastuksen tekemiseksi. Jos kuvaohjelmien merkinnöissä on vain vähäisiä puutteita, *instituutin* tulee kuvaohjelmia haltuun ottamatta asettaa kohtuullinen määräaika puutteen poistamiseksi.

Aineiston haltuunotosta on merkintätarkastuksen yhteydessä laadittava pöytäkirja, jossa on mainittava haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Kuvaohjelmat, joissa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, tulee palauttaa, kun lainmukaista perustetta niiden hallussapitoon ei enää ole. Muu aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarvita.

25 §

Huomautus ja uhkasakko

Jos kuvaohjelman tarjoaja laiminlyö 6 §:n 2—5 momentissa tai 7 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan, *Kansallinen audiovisuaalinen instituutti* voi kehottaa kuvaohjelman tarjoajaa täyttämään velvollisuutensa. *Instituutti* voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

26 §

Valvontamaksu

Kuvaohjelmien tarjoamisen valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi peritään *Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille* valvontamaksu.

Valvontamaksun on velvollinen suorittamaan yhteisö ja henkilö, jota koskee 4 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus.

Maksu peritään ensimmäisen kerran siltä kalenterivuodelta, jonka aikana kuvaohjelmi-

en tarjoaminen aloitetaan. Valvontamaksua tai osaa siitä ei palauteta, jos toiminnan harjoittaja lopettaa toimintansa kesken kalenterivuoden.

28 §

Valvontamaksun määrääminen ja periminen

Valvontamaksu peritään kalenterivuositain. Maksun määrää maksettavaksi Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus.

Maksun suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottoerustetta säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä säädetyn korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta keskus voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jäisi tätä pienemmäksi.

29 §

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen suoritteista perittävät maksut

Tämän lain mukaisista Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen ja kuvaohjelmalautakunnan suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

30 §

Oikaisuvaatimusmenettely

Kuvaohjelmaluokittelijan tekemään luokitelupäätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen vaatia oikaisua Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukselta. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolaisissa (434/2003).

31 §

Muutoksenhaku Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen päätökseen

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen

en tarjoaminen aloitetaan. Valvontamaksua tai osaa siitä ei palauteta, jos toiminnan harjoittaja lopettaa toimintansa kesken kalenterivuoden.

28 §

Valvontamaksun määrääminen ja periminen

Valvontamaksu peritään kalenterivuositain. Maksun määrää maksettavaksi *Kansallinen audiovisuaalinen instituutti*.

Maksun suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottoerustetta säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä säädetyn korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta *instituutti* voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jäisi tätä pienemmäksi.

29 §

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin suoritteista perittävät maksut

Tämän lain mukaisista *Kansallisen audiovisuaalisen instituutin* ja kuvaohjelmalautakunnan suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

30 §

Oikaisuvaatimusmenettely

Kuvaohjelmaluokittelijan tekemään luokitelupäätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen vaatia oikaisua *Kansalliselta audiovisuaaliselta instituutilta*. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolaisissa (434/2003).

31 §

Muutoksenhaku Kansallisen audiovisuaalisen instituutin päätökseen

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin te-

tekemään kuvaohjelman luokittelupäätökseen haetaan muutosta valittamalla kuvaohjelmalautakuntaan. Valituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lautakunnan on käsiteltävä valitus kiireellisenä.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun keskuksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään keskukselle.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Keskus voi luokittelua koskevassa päätöksessään määrätä päätöksen noudatettavaksi, vaikka se ei ole lainvoimainen.

34 §

Luokiteltavaksi toimitetun kuvaohjelman julkisuus

Kuvaohjelmaluokittelijalle tai Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukselle toimitettu kuvaohjelma on pidettävä salassa, jos ei ole ilmeistä, että tiedon antaminen siitä ei loukkaa kuvaohjelmaan liittyviä tekijänoikeuksia tai aiheuta tarjoajalle tai muulle asiaan osalliselle taloudellista vahinkoa tai vaarana luokittelun tarkoituksen toteutumista. Keskuksen asiakirjoihin sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

35 §

Virka-apu

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksella on oikeus saada poliisi-, tulli- ja rajavartiolaitomaisilta tarpeellista virka-apua 23 ja 24 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa.

kemään kuvaohjelman luokittelupäätökseen haetaan muutosta valittamalla kuvaohjelmalautakuntaan. Valituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lautakunnan on käsiteltävä valitus kiireellisenä.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun *instituutin tämän lain nojalla tekemään* päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään *instituutille*.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Instituutti voi luokittelua koskevassa päätöksessään määrätä päätöksen noudatettavaksi, vaikka se ei ole lainvoimainen.

34 §

Luokiteltavaksi toimitetun kuvaohjelman julkisuus

Kuvaohjelmaluokittelijalle tai *Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille luokiteltavaksi* toimitettu kuvaohjelma on pidettävä salassa, jos ei ole ilmeistä, että tiedon antaminen siitä ei loukkaa kuvaohjelmaan liittyviä tekijänoikeuksia tai aiheuta tarjoajalle tai muulle asiaan osalliselle taloudellista vahinkoa tai vaarana luokittelun tarkoituksen toteutumista. *Instituutin* asiakirjoihin sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

35 §

Virka-apu

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla on oikeus saada poliisi-, tulli- ja rajavartiolaitomaisilta tarpeellista virka-apua 23 ja 24 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa.

36 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) jättää tekemättä ilmoituksen kuvaohjelmien tarjoamisesta taikka toimittamatta tiedon kuvaohjelmien määrästä tai luettelon kuvaohjelmien nimikkeistä siten kuin 4 §:ssä säädetään,

2) tarjoaa kuvaohjelman, jota ei ole luokiteltu ja merkitty siten kuin 5 §:ssä säädetään,

3) luokittelee kuvaohjelman ilman 12 §:ssä tarkoitettua oikeutta toimia kuvaohjelmaluokittelijana,

4) jättää tekemättä 17 §:ssä säädetyn ilmoituksen kuvaohjelmaluetteloon tai

5) jättää toimittamatta kuvaohjelman Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen käyttöön 21 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 17 luvun 18 b §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kuvaohjelmarikkomuksesta* sakkoon.

36 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) jättää tekemättä ilmoituksen kuvaohjelmien tarjoamisesta taikka toimittamatta tiedon kuvaohjelmien määrästä tai luettelon kuvaohjelmien nimikkeistä siten kuin 4 §:ssä säädetään,

2) tarjoaa kuvaohjelman, jota ei ole luokiteltu ja merkitty siten kuin 5 §:ssä säädetään,

3) luokittelee kuvaohjelman ilman 12 §:ssä tarkoitettua oikeutta toimia kuvaohjelmaluokittelijana,

4) jättää tekemättä 17 §:ssä säädetyn ilmoituksen kuvaohjelmaluetteloon tai

5) jättää toimittamatta kuvaohjelman *Kansallisen audiovisuaalisen instituutin* käyttöön 21 §:ssä tarkoitettussa tilanteessa,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 17 luvun 18 b §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kuvaohjelmarikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

4.

Laki**tekijänoikeuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tekijänoikeuslain (404/1961) 16 b sekä 16 c § ja sen edellä oleva väliotsikko, sellaisina kuin ne ovat laissa 1436/2007 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

16 b §

Kirjasto, jolle kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain (1433/2007) mukaan on luovutettava teoksen kappale, saa:

1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitetuin tavoin ja pykälissä mainituin edellytyksin;

2) välittää kokoelmissaan olevan julkistetun teoksen yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin tässä kohdassa tarkoitettua käytön edellyttämä teoksen kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty, sellaisen kirjaston tiloissa, jonka kokoelmiin liitettäväksi aineisto kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaan sijoitetaan, sekä eduskunnan kirjastossa ja Kansallisessa audiovisuaalisessa arkistossa;

3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita tietoverkoissa yleisön saataviin saate-
tuista teoksista;

4) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleen sellaisesta julkaistusta teoksesta, jonka hankkiminen osaksi kirjaston kokoelmaa on tarpeen, mutta jota ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta.

Mitä 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetään, sovelletaan myös niihin kirjastoihin, joiden kokoelmiin liitettäväksi 1 momentissa tarkoitettu kirjasto kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaan sijoittaa aineiston.

Ehdotus

16 b §

Kirjasto, jolle kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain (1433/2007) mukaan on luovutettava teoksen kappale, saa:

1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitetuin tavoin ja pykälissä mainituin edellytyksin;

2) välittää kokoelmissaan olevan julkistetun teoksen yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin tässä kohdassa tarkoitettua käytön edellyttämä teoksen kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty, sellaisen kirjaston tiloissa, jonka kokoelmiin liitettäväksi aineisto kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaan sijoitetaan, sekä eduskunnan kirjastossa ja *Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa*;

3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita tietoverkoissa yleisön saataviin saate-
tuista teoksista;

4) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleen sellaisesta julkaistusta teoksesta, jonka hankkiminen osaksi kirjaston kokoelmaa on tarpeen, mutta jota ei ole saatavissa kaupallisen levityksen tai välittämisen kautta.

Mitä 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetään, sovelletaan myös niihin kirjastoihin, joiden kokoelmiin liitettäväksi 1 momentissa tarkoitettu kirjasto kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaan sijoittaa aineiston.

Teosten käyttäminen Kansallisessa audiovisuaalisessa arkistossa

16 c §

Kansallinen audiovisuaalinen arkisto saa:

1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitettuun tavoin ja pykälissä säädettyin edellytyksin;

2) välittää kokoelmissaan olevan teoksen yleisöön kuuluvalle henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten 16 b §:ssä tarkoitettujen kirjaston tiloissa, eduskunnan kirjastossa ja Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksessa yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin teoksen käytön edellyttämä kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty;

3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita televisiossa tai radiossa lähettämällä yleisön saataviin saatetuista teoksista.

Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta ulkomaisen tuottajan tallettamaan elokuvateokseen.

Kansallisen audiovisuaalisen arkiston kokoelmissa olevaa teosta saa, lukuun ottamatta ulkomaisen tuottajan tallettamaa elokuvateosta, käyttää tutkimukseen ja korkeakoulutusoiseen elokuvaopetukseen.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen tallettamisvelvollisuuden piiriin kuuluvaan aineistoon, jota säilytetään kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaisesti hyväksytyssä säilytystilassa.

Teosten käyttäminen Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa

16 c §

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti saa:

1) käyttää kokoelmissaan olevaa teosta 16 ja 16 a §:ssä tarkoitettuun tavoin ja pykälissä säädettyin edellytyksin;

2) välittää kokoelmissaan olevan teoksen yleisöön kuuluvalle henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten 16 b §:ssä tarkoitettujen kirjaston tiloissa, eduskunnan kirjastossa ja Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksessa yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla, jos muu kuin teoksen käytön edellyttämä kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty;

3) valmistaa kokoelmiinsa liitettäväksi kappaleita televisiossa tai radiossa lähettämällä yleisön saataviin saatetuista teoksista.

Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta ulkomaisen tuottajan tallettamaan elokuvateokseen.

Instituutin kokoelmissa olevaa teosta saa, lukuun ottamatta ulkomaisen tuottajan tallettamaa elokuvateosta, käyttää tutkimukseen ja korkeakoulutusoiseen elokuvaopetukseen.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen tallettamisvelvollisuuden piiriin kuuluvaan aineistoon, jota säilytetään kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä annetun lain mukaisesti hyväksytyssä säilytystilassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valtioneuvoston asetus

Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 20

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista annetun lain (/2013) 4 §:n 2 momentin, 5 §:n 3 momentin ja 7 §:n 1 momentin sekä valtioneuvoston virkamieslain (750/1994) 8 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin niistä viimeksi mainittu on laissa 281/2000:

1 §

Organisaatio

Kansallisessa audiovisuaalisessa instituutissa on elokuva-arkistoinnin toimintayksikkö, radio- ja televisioarkistoinnin toimintayksikkö, audiovisuaalisen kulttuurin edistämisen toimintayksikkö sekä mediakasvatuksen toimintayksikkö.

Muista toimintayksiköistä voidaan määrätä instituutin työjärjestyksessä.

2 §

Neuvottelukunnan kokoonpano

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää neuvottelukuntaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja enintään 15 muuta jäsentä Kansallisen audiovisuaalisen instituutin esityksestä. Jäsenet on nimettävä niin, että neuvottelukunnassa on edustettuna riittävä toimialaan liittyvien alojen tuntemus. Neuvottelukunta valitsee itselleen varapuheenjohtajan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa neuvottelukunnan jäsenten palkkiot.

3 §

Henkilöstö

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin päällikkönä on johtaja. Toimintayksiköillä on päälliköt.

Lisäksi virastossa on muuta virka- ja työ-sopimussuhteista henkilöstöä.

Muiden virkojen kuin johtajan virkanimikkeistä määrätään instituutin työjärjestyksessä.

4 §

Johtajan tehtävät

Johtaja johtaa ja kehittää instituutin toimintaa sekä vastaa toiminnan tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Johtajan tulee lisäksi seurata yleistä kehitystä audiovisuaalisen kulttuurin, arkistoinnin ja mediakasvatuksen alalla.

5 §

Ratkaisuvalta

Kuvaohjelmalain mukaiset asiat instituutissa ratkaisee esittelystä mediakasvatuksen toimintayksikön päällikkö.

6 §

Virkojen kelpoisuusvaatimukset

Kelpoisuusvaatimuksena Kansallisen audiovisuaalisen instituutin virkoihin on:

1) johtajalla ylempi korkeakoulututkinto, käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus sekä pereytyneisyys viraston toimialaan;

2) toimintayksikön päälliköllä ylempi korkeakoulututkinto, käytännössä osoitettu joh-

tamistaito ja perehtyneisyys toimintayksikön toimialaan;

3) muilla virkamiehillä viran tehtäväalan edellyttämä koulutus ja perehtyneisyys.

7 §

Virkojen täyttäminen

Johtajan nimittää opetus- ja kulttuuriministeriö.

Mediakasvatuksen toimintayksikön päällikön nimittää opetus- ja kulttuuriministeriö.

Muun virkamiehen nimittää ja työsopimussuhteessa olevan henkilön ottaa johtaja, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.

8 §

Virkavapaus ja sijaisuus

Virkavapauden johtajalle ja mediakasvatuksen toimintayksikön päällikölle myöntää opetus- ja kulttuuriministeriö. Muulle virkamiehelle virkavapauden myöntää johtaja. Viran hoidosta virkavapauden aikana tai viran ollessa avoinna määrää se viranomainen, joka myöntää virkavapauden.

Johtajan ollessa estynyt hänen tehtäviään hoitaa mediakasvatuksen toimintayksikön päällikkö ja tämän ollessa estynyt työjärjestyksessä määrätty virkamies.

9 §

Valtion edustaminen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa valtion etua ja oikeutta kaikissa viraston toimialaan kuuluvissa asioissa.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleen asetuksen nojalla vahvistetun työjärjestyksen määräyksiä, jotka eivät ole vastoin tätä asetusta, sovelletaan, kunnes Kansallisesta audiovisuaalisesta instituutista annetun lain mukainen työjärjestys tulee voimaan.

Helsingissä päivänä kuuta 20

Kulttuuri- ja urheiluministeri *Paavo Arhinmäki*

Hallitussihteeri Janina Lindqvist